SPORT & umenie

SPORT & art

SLOVENSKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR

NSC
NÁRODNÉ ŠPORTOVÉ CENTRUM

SPORT
&
umenie

Obsah

Odkaz predsedu Slovenského olympijského výboru, Františka Chmelára 4

ŠPORT A LITERATÚRA 2005

Michal Piatra: Radosť z námahy a úsilia 6

Lucia Arbetová: FAIR PLAY 8

Marek Čižmár: Prekonať sám seba 10

Jakub Trojan: A predsa som to dokázal 12

Tibor Lindovský: Férový zápas 14

Martin Šuraba: Dobrodružstvo na bicykli 16

Eva Firická: Prečo je dôležité nikdy sa nevzdať 18

Lucia Lackovičová: Kik a Val 22

Dana Hlavatá: Hra 28

ŠPORT A OLYMPIZMUS 2003

Kategória - dvojrozmerné dielo 32

Kategória - trojrozmerné dielo 34

ŠPORT A UMENIE 2005

Kategória - dvojrozmerné dielo 36

Kategória - trojrozmerné dielo 38

Tiráž

Content

Message by the President of the Slovak Olympic Committee, Frantisek Chmelar 4

SPORT AND LITERATURE 2005

Michal Piatra: Joy of Hard Work and Endeavour 7

Lucia Arbetova: FAIR PLAY 9

Marek Cizmar: To Overcome Oneself 11

Jakub Trojan: And I Did It After All! 13

Tibor Lindovsky: A Fair Match 15

Martin Suraba: An Adventure on the Bike 17

Eva Firicka: Why It Is Important Never to Give Up 21

Lucia Lackovicova: Kik and Val 27

Dana Hlavata: A Play 31

SPORT AND OLYMPISM 2003

Category - two-dimensional work 32

Category - three-dimensional work 34

SPORT AND ART 2005

Category - two-dimensional work 36

Category - three-dimensional work 38

Colophon

Odkaz predsedu Slovenského olympijského výboru, Františka Chmelára/

Message by the President of the Slovak Olympic Committee, Frantisek Chmelar

„Všetko so všetkým súvisí", povedal raz ktosi kedysi a určite to bol múdry človek, lebo pravdivejšiu pravdu nemohol vymyslieť. Čím viac skúmame, hľadáme, cítime a poznáme, tým viac si musíme byť vedomí, že všetko, čo na tomto svete existuje v materiálnej či duchovnej podobe, je prepojené. Navzájom sa ovplyvňuje v dobrom či zlom a my, aktuálne žijúci ľudia v reálnej etape vývoja ľudskej civilizácie, vnímame predovšetkým efekty interaktívnych vzťahov toho všetkého.

Vzťah športu a umenia určite existuje. V skutočnosti už od dávnych vekov inšpiroval šport umelcov a umenie športovcov. Svojimi výtvormi, výkonmi a prejavmi oslovujú obaja naše zmysly, city a emócie. Vzbudzujú náš obdiv, pocit krásna, harmónie, alebo aj opak. Ide len o to, či si to uvedomujeme, alebo nie. Filozofia olympizmu vychádza z ideálov kalokagatie, harmónie, humanizmu a má snahu obohacovať materiálnu podstatu športu o duchovný rozmer. Olympijská výchova, fair play, starostlivosť o životné prostredie, mier, kultúra, umenie v športe nie sú idealistickými výkrikmi súčasnej športovej obce. Sú to vysoko pragmatické kroky, prispievajúce k dosiahnutiu harmónie a rovnováhy v športe, ale tiež v celom tomto zložitom, rozporuplnom svete okolo nás. Všetko so všetkým súvisí a všetko je prepojené. Porušenie zákonov rovnováhy v akejkoľvek oblasti nás kruto trestá. Nech naše činy vedú k tomu, aby sa dalo žiť aj inak, lepšie.

„Everything is interrelated", said once certainly a wise man, as he could not conceive a more truthful truth. More we explore, seek, feel and know, even more we must realize that everything, existing in material and spiritual form, is interlinked. It interacts, mutually, in good and bad and we, actually living people in the real stage of human evolution, perceive above all the effects of those interactive relations.

Relation of sport and art certainly exists. In fact, since the ages sport has inspired the artists and art the sportsmen. Through its creations, performances and displays both of them address our senses, feelings and emotions. They evoke our admiration, feeling of beauty, harmony, or even the opposite. It is just about that we realize it, or not. Philosophy of Olympism is rooted in the ideals of kalokagathia, harmony, humanity and is striving to steer the material essence of sport into a spiritual dimension. Olympic education, fair play, environmental protection, peace, culture, arts in sport is not an idealistic yelling of contemporary sport community. These are highly pragmatic steps, contributing to the achievement of harmony and balance in sport, but also in this difficult and contradicting world around us. Everything is interrelated and interlinked. Breaking the laws of balance in any aspect is cruelly punished. Let our deeds lead towards a different way of living, a better one.

Reprezentanti 2003 / Representatives 2003
Betecný Ján
13 rokov / 13 years of age

Jeho práca je o chlapcovi, ktorému jeho vzdelaní rodičia zakazujú hrať futbal. Chlapec aj napriek tomu chodieva ako divák na tréningy žiakov. Doma trénuje to, čo na tréningoch odpozoroval. Nakoniec osloví trénera, no ten preverí aj chlapcovu kondíciu, ktorá je nulová. Chlapec sa však nevzdáva a každé ráno beháva, chce sa zlepšiť, robí, čo môže, až mu to nakoniec prinesie miesto vo futbalovom družstve.

Michal Piatra

Radosť z námahy a úsilia

Mám 11 rokov a s výškou 140 centimetrov som najmenší z triedy. Nemám veľmi veľké predpoklady stať sa športovcom. No mne to nevadí, nepozerám sa na nejaké predpoklady. Verím, že keď niečo naozaj chcem, urobím pre to všetko a stojím si za tým, dosiahnem to. Lenže okrem útlej postavy a slabej kondície je tu ešte jeden problém - moji vzdelaní a starostliví rodičia. Každý s dvoma vysokými školami. Tvrdia, že šport je len pre svalnatých chlapov s dutými hlavami a jediný prijateľný pre nich je šach. Darmo im hovorím o vzdelaných športovcoch, oni si stoja za svojím. Ale ja som to nemienil len tak vzdať: veľmi túžim hrať futbal. A tak potajomky začínam chodiť na futbalové tréningy. Zatiaľ len sedím na tribúne a snažím sa niečomu priučiť. Potom to každý deň po škole doma skúšam. Snažil som sa kopnúť do lopty presne, ako som to videl. Spočiatku mi to veľmi nešlo, no čím viac som to trénoval, tým viac sa to podobalo na to, čo som videl každý deň na tréningoch. Po mesiaci tvrdej práce som sa konečne odhodlal zájsť za futbalovým trénerom. Povedal som mu, že by som veľmi rád s nimi trénoval. Odpovedal, že môžem prísť zajtra na skúšku. Prišiel som, no to, čo mi povedal po tom, ako ma vyskúšal, ma zarazilo.
„No základy síce máš, ale vôbec nemáš kondíciu. Hráča bez kondície v tíme mať nemôžem."

Bola to rana pod pás. Celý mesiac som tvrdo trénoval a on mi povie toto. Zamyslel som sa nad tým, čo mi povedal. Musím zlepšiť svoju kondíciu. Začal som chodiť behávať. Popýtal som sa nášho telocvikára, ako na to. Povedal mi, že 6 -12 minút po dobu dvoch mesiacov a až potom sa mi začne kondícia zlepšovať. Šesť až dvanásť minút sa mi nezdalo tak veľa, veď pri učení strávim niekoľkonásobne viac času. Večer som prvýkrát išiel behať. Po dva a pol minúte ma začalo pichať v boku, mal som sucho v hrdle a všetko ma bolelo. Spadol som na tvrdý povrch školskej bežeckej dráhy. Najradšej by som tam tak ostal ležať celý deň. Ale vedel som, že vstať musím. Raz sa mi to oplatí. Vstal som a pomaly som začal bežať ďalej. Bolo to veľmi ťažké, ale dokázal som to. Na druhý deň som mal obrovskú svalovicu - ledva som chodil. Večer sa mi vôbec nechcelo ísť znova, ale premohol som sa a išiel som. Prvé dva týždne boli veľmi tažké, ale zlepšovalo sa to. Po dvoch mesiacoch som bez problémov zabehol aj dvanásť minút. Nabral som teda odvahu a vybral som sa za futbalovým trénerom. Hneď mi dal spraviť kondičné testy. Dopadli mi na výbornú. Hneď ma prijal do tímu.

Teraz už pravidelne chodím na tréning a ani na behanie som nezabudol. A moji rodičia to už tiež berú inak. Raz, keď sme mali v sobotu zápas a rodičia už začínali niečo tušiť, sledovali ma, kam idem. Pozerali sa na môj zápas. Pochopili, že som šťastný, keď môžem športovať a že športovci môžu byť aj múdri. Teraz viem, že tá námaha sa vyplatila.

NOV Slovensko
Kategória do 12 rokov
Umiestnenie v národnej súťaži: 1
Meno: Michal Piatra
Bratislava

This essay is about a boy whose well-educated parents prohibit him to play football. In spite of this, the boy goes to the stadium to watch football training of other pupils. Back at home, he practices what he has seen at the training. At last, he approaches the coach who, however, first tests the physical condition of the boy. He finds out that the boy is in poor shape. The boy, however, does not give up and goes jogging every morning. He wants to improve his shape and he does his best. Finally, he becomes a member of the football team.

Michal Piatra

Joy of Hard Work and Endeavour

I am 11 years old and with my 140 cm the shortest in our class. I do not meet the typical preconditions to become an athlete. However, I do not mind, I do not care about anything like preconditions. I believe that if I really want to achieve something, if I really believe in something and if I do everything possible for it, I will achieve it. However, in addition to my delicate stature and poor physical condition there is another problem, namely my well educated and careful parents. They both have two university degrees. They say that sport is only for muscular guys with empty heads. The only sport they accept is chess. It is a waste of my time talking about educated sportsmen and athletes. They keep their ground. However, I do not want to easily give up: my dream is to play football. So I secretly started to go for football training. First, all I did was sitting at the stadium and trying to learn something by watching. Then I practiced it myself at home after classes. I tried to kick the ball exactly as I saw it at the stadium. At the beginning I was not very good in it, but the more I practiced the more it resembled what I saw every day at the football training. After a month of hard work I finally got the courage to talk to the football coach. I told him that I would like to work out with him. He replied that I could come for a test the next days. I came but what he told me after the test was really shocking to me.

„You may know the basics, but your physical condition is more than poor. I cannot have a player in my team that is in bad shape“. ,

That was a punch below the waist. I had trained hard the whole month and he would tell me this now. I took some time thinking about what I had been told. I must improve my physical condition. So I decided to take up jogging. I asked our PE teacher how I should start. He told me to jog for 6-12 minutes for two months and after that time I should observe some improvements in my physical condition. I did not think that 6-12 minutes was so much. When preparing for my classes, I spend much more time at my desk. One evening I went out for my first jogging. After two and a half minutes I felt some stitching on my side. My throat got dried and my whole body was painful. I fell down on a hard surface of our school running-track. I wished I could remain lying there forever. But I knew that I would have to get up. It would pay back some time. So I got up and slowly started to run again. It was really hard but I succeeded. Next day I could not move my muscles. They all gave me a lot of pain. I did not feel like running again in the evening at all, but I made the effort to go out. The first two weeks were rather tough, but I felt some improvements. After a month I had no problem running for 12 minutes. Finally, I got the courage again and went to talk to the football coach again. He tested my physical condition first. The results were excellent. I immediately became the member of the team.

Now I work out on a regular basis but I have not forgotten about jogging. And even my parents have changed their attitude. One Saturday when we had a football match, they got a hunch where I was going. They also came to the stadium. They finally understood that I was happy when I could do sports, and they agreed that also sportsmen could be intelligent. Now I know that the hard work was worthwhile.

NOC Slovakia
Category under 12 years of age
Position in National Contest: 1
Name: Michal Piatra
Bratislava

Slohová práca je písaná formou rozhovoru medzi kamarátmi, ktorí nechápu, čo je fair play. Ide o bežné spory medzi deťmi - nešikovnosť, nosenie strojčeka na zuby, okuliarov, zlé známky.
Na druhej strane ospravedlnenie sa, pomoc pri učení, ochrana kamaráta, keď sa mu posmievajú, povzbudenie pri športe i učení.

Lucia Arbetová

FAIR PLAY

Fair play? Áno, fair play je poctivá čestná hra. To si nevedel? Nie, tak to som netušil. Ale tá poctivá čestná hra, čo to znamená?

Také niečo ako vo futbale? No, niečo podobné. Poctivá hra v kamarátstve, proste v živote. Ahá, takže tak. Už rozumiem. Mišo? A môže byť aj fair play, ako to ty nazývaš, keď sa ti ospravedlní nepriateľ? No samozrejme. Počkaj, poviem ti jedno múdre slovo. Keď chceš byť dokonalý, budeš len vtedy, ak si spravíš z „nepriateľa priateľa“. Pekné slová. Ďakujem. A ozaj, ty hráš poctivú hru? Ak nie, nebudem ťa mať za férového kamaráta. Dnes to napravím. Tak, to som zvedavý. Bude fair play, aj keď pomôžem môjmu bratovi naučiť sa bicyklovať? Skús radšej niečo iné. Ták, už viem, pomôžem Janke s úlohami. A nebudem sa posmievať okuliarnikovi. Pozri Karol, Janka hrá práve na ihrisku basketbal. Choď za ňou. Tak už choď. Dobre, idem. Ahoj, Janka! Čauko Karol! Chceš si zahrať basketbal? Nie, ďakujem. Ale chcel som sa opýtať, či nepotrebuješ pomôcť s úlohami. Nó, po tréningu príď. Vieš, kde bývam? Kde? Na Mýtnej, oranžový barák, druhé poschodie. Tak zatiaľ. No super, zvládol si to, Karol. O hodinu mám byť tam, tak ja už radšej idem, čau. Čau. Už sa blížil čas. Zobral som si pomôcky a išiel som. Crn, crn. No ahoj, poď ďalej. Posaď sa. Prosíš si čaj? Áno, ďakujem. Tak, čomu nerozumieš? Matematike, tým rovniciam a v slovenčine spodobovaniu. Všetko sme prebrali. Tak ahoj a ďakujem. Na druhý deň: tak Karol, ako to dopadlo? Veľmi dobre. Počkaj, Petrovi sa posmievajú. Hej, chalani. Dali mu aj strojček, pozeraj na tú veľkú hubu. Prestaňte! Pozrite sa na seba, vy hlupáci! No poď Peťo, nevšímaj si ich. Tak pozrime sa, Karol, si férový chlapec. Budeš mať vždy veľa priateľov.

Každý deň sa môžete presvedčiť, že fair play platí nielen v športe, ale i v škole, v učení, v priateľstve.

NOV Slovensko
Kategória do 12 rokov
Umiestnenie v národnej súťaži: 2
Meno: Lucia Arbetová
Stará Turá

The essay is written in form of a dialogue between friends who do not understand what fair play actually means. It is an example of commonplace quarrels among children - clumsiness, wearing tooth braces or glasses, and bad school marks.
On the other hand, there is also apology, some help with learning, protecting a friend being laughed at by others, encouragement in doing sports or learning.

Lucia Arbetova

FAIR PLAY

Fair play? Yes, fair play means a play that is fair. Did you not know? No, I did not even have the faintest idea. But what does that fair play actually mean?

Something like in the football? Yes, something similar. A fair play in friendship. Simply in life. I see now. I understand now. Mišo? And can that fair play, as you call it, mean also when your enemy apologizes to you? Of course, it can. Wait, I will tell you something clever. If you want to be perfect, you can be perfect only when you make a friend from your enemy. Nice words. Thank you. OK, and how about you? Do you play a fair play? If not, you will not be my fair friend. I will fix it today. OK, I am wondering. When I help my brother learn how to ride a bike, is it also a fair play? You had better try something else. OK, I already know. I will help Janka with her homework. And I will not mock anymore the four-eyes. Look, Karol. Janka is outside playing basketball. Go to her. So get moving and go. OK, I am going. Hi, Janka. Ciao, Karol. Don't you want to play basketball with me? No, thanks. But I wanted to ask too whether you don't need any help with your homework. No, but why don't you come to my place after my training. You know where I live, don't you? Where? In Mytna Street, the orange house. Second floor. So see you later. Well done, Karol. You did it. I am to be there in an hour. I would rather go. The time was up. I took my stuff and left. A ringing bell. Hi, come in. Don't you want to sit down? How about some tea? That would be nice. Thanks. Well, what don't you understand? Math, those equations, and Slovak grammar, assimilation of sounds. Everything has been explained. I will go. Hi and thank you. The following day: so Karol, how did it go? Very well. Wait, Peter is being laughed at. Hey, guys. They even knocked him out. Look at his big mouth. Will you stop it! Look at yourselves, you idiots. Come on Peter, pay no attention to them. Look, Karol, you are a fair boy. You will have a lot of friends.

Every day you can see that fair play applies not only to sports, but also to school, learning, friendship.

NOC Slovakia
Category under 12 years of age
Position in National Contest: 2
Name: Lucia Arbetova
Stara Tura

Esej o potrebe silnej vôle a prekonávaní prekážok, bez ktorých nie je možno v športe víťaziť. Autor uvádza príklady športovcov (maratónkyne P. Radcliffeovej, maďarského strelca bez ruky K. Takácsa, československého krasokorčuliara K. Divína a iných), ktorí napriek viacerým neúspechom, telesným hendikepom či fyzickej bolesti dokázali nakoniec zvíťaziť. Kultivovane napísaná a myšlienkovo bohatá esej je zároveň dôkazom, že mladá generácia na Slovensku chápe, aké hodnoty, aj vôľové a morálne šport v sebe obsahuje.

Marek Čižmár

Prekonať sám seba

Motto: Tam kde niet vôle, tam niet cesty

Keď som rozmýšľal, ako najlepšie začať túto esej o silnej vôli, spomenul som si na svojich spolužiakov, ako sa chystali na celoslovenskú súťaž v atletike Zdatné deti. Na jednej strane sa na túto udalosť tešili ako na výlet, ale na druhej strane museli veľa času tráviť prípravou na školskom ihrisku. Trénovali behy, skoky, hody, šplhy. Odriekli si trochu ranného spánku, aj popoludňajšieho voľného času. Po dňoch driny prišla odmena, veselá cesta do Trenčína a radosť zo štyroch víťazných trofejí.

Mnohí športovci, ktorých som videl v knižkách a televízii, sa tiež museli prekonať. Zvládli to a po rokoch prípravy mohli povedať: „ Som šťastný. Mám, čo som chcel´´. Mnoho sa dá vyčítať z tvárí športovcov, ktorí stoja na olympijskom stupni víťazov. Niektorí sa usmievajú, iní plačú. Čo iné môžu robiť. Len sa radovať. Musia prekonať zranenia a úrazy, choroby, únavu a niekedy aj nechuť. Príkladom športovkyne, ktorá prekonala sklamanie a našla silu opäť trénovať, je Paula Radcliffeová. Olympijské hry v Aténach sa jej nevydarili. No ona už zanedlho vyhrala prestížny maratón v New Yorku. Medzi britskými športovcami je aj ďalší, ktorý dokazuje, že úspech prichádza cez každodenný tréning. Angličania vidia každý deň trénovať na Temži Matthewa Pinsenta, ako predtým videli Stevea Redgravea. V ich prípade prináša ovocie vytrvalosť a húževnatosť. Aj u našich športovcov nájdeme príklad trpezlivosti a neúnavného tréningu. Zlatá medaila Eleny Kaliskej prišla až po dlhoročnej námahe.

Olympijská medaila. Kvôli nej prídu na olympijské hry aj športovci s chorobami a úrazmi. Aj švajčiarska maratónkyňa Gabrielle Andersen-Scheissová na olympijských hrách v roku 1984. Úplne vysilená, s vykriveným držaním tela, dokrivkala do cieľa a dokončila prvý ženský olympijský maratón. Nikto sa jej neposmieval, všetci diváci ju úprimne povzbudzovali.

Viac ako desaťtisíc päťsto športovcov prichádza na olympijské hry prekonávať seba samého. Maďarský strelec bez pravej ruky Károly Takács ľavou rukou na papierik nad posteľ napísal: „Chcem byť olympijským víťazom.“ Na olympiáde v roku 1948 potom vyhral v rýchlopaľbe. Podobne československý krasokorčuliar Karol Divín získal striebornú medailu na olympijských hrách v Squaw Valley. Na poslednom tréningu pred hrami, pri poslednom skoku, sa vážne zranil. V hoteli v olympijskom meste potom cvičil a behal a na súťaž nastúpil. Aj na tvári mu bolo vidno, že má bolesti, ale jazdu dokončil. Vôľou premožená bolesť ho doviedla na stupeň víťazov.

Športovci, ktorí chcú byť vo svojom športe najlepší, sú ochotní veľa obetovať. Ako hovorí Miroslav Šatan, treba sa vzdať mnohých vecí a venovať sa len jednej, ale naplno.

Vo svojej eseji som uviedol mnoho príkladov, ktoré dokazujú, že športovec musí najprv prekonať sám seba, aby potom mohol zvíťaziť nad ostatnými. Dospel som k poznaniu, že za výsledkami, ktoré títo športovci produkujú, stojí nesmierna vôľa, pracovitosť, cieľavedomosť. Nie je zriedkavé, že mnohí nadaní športovci prestali súťažiť. Nedokázali zviesť boj sami so sebou, prekonať prekážky. Hoci práve v športe je nemálo príkladov, čo dokáže vôľa človeka.

NOV Slovensko
Kategória do 12 rokov
Umiestnenie v národnej súťaži: 3
Meno: Marek Čižmár
Moldava nad Bodvou

An essay about a need to have a strong will and to overcome obstacles, without which one cannot win in sports. The author brings examples of some athletes (Marathon runner P. Radcliffe, Hungarian shooter K. Takács having only one hand, Czechoslovak figure skater K. Divín and others) who managed to win in spite of several failures, handicaps, or physical pain. Written in a well-spoken way and being rich in ideas, the essay is at the same time a proof that the young generation in Slovakia understand which values, both volitive and ethical, sports include.

Marek Cizmar

To Overcome Oneself

Motto: There is no way without a will

Thinking about what would be the best way to start this essay on strong will, I remembered my schoolmates preparing for the Slovak athletic competition Tough Children. On one hand, they looked forward to this event because it meant also a kind of trip for them, but on the other hand they had to spend a lot of time in the school sports ground getting prepared to compete. They would train running, jumping, throwing, and climbing. They would refuse themselves some sleep in the morning, or some free time in the afternoon. The days of hard training were followed by a cheerful trip to Trenčín and joy of four trophies for winners.

A number of athletes I have read about in books, or seen on TV had to overcome themselves too. They succeeded and after years of preparation they could say: „I am happy. I have what I wanted to have". A lot can be read from faces of athletes standing on winners' podium. Some of them smile, while the others cry. What else can they do? Nothing but rejoice. They have to overcome injuries and accidents, diseases, exhaustion, sometimes aversion. Paula Radcliffe can be given as an example of an athlete who overcame her disappointment and recovered the strengths to train again. She did not succeed at the Olympic Games in Athens. However, it did not take long before she won the prestigious New York Marathon. Among British athletes there is another one who proves that a success can be achieved by daily training only. Londoners can see Matthew Pinsent train at the Thames every day, in the same way as in the past they saw Steve Redgrave. In their cases it is more than true that it is persistence and endurance that brings grapes. Our athletes can also serve as an example of tireless training and persistence. Elena Kaliská had to go through many years of hard work to get her golden medal.

Olympic medals. They make also the athletes suffering from illnesses and injuries come to the Olympic Games. A Swiss marathon runner Gabrielle Andersen-Scheiss at the 1984 Olympic Games is also such an example. Completely exhausted, holding her body askew, she reached the finish line hobbling to complete the first women's Olympic Marathon Run. Nobody laughed at her. On the contrary, all the onlookers cheered on her sincerely.

More than ten thousand five hundred athletes come to the Olympic Games to overcome themselves. A Hungarian shooter having his left arm only, Károly Takács, put down on a piece of paper above his bed: I want to become an Olympic winner. At the 1948 Olympic Games he won the rapid firing. Similarly, Karol Divín, a Czechoslovak figure-skater won silver medal at the Squaw Valley Olympic Games. During his last training before the Olympic Games, he suffered a serious injury making a jump. At the hotel in the Olympic Village, he would exercise and run to be able to compete at the Games. His face, however, revealed that he suffered from pain, but he did complete his performance. His strong will overcoming his pain brought him to the winners' podium.

Athletes who want to be the best in their fields are willing to give up a lot. As Miroslav Šatan put it, one has to give up a lot of things and devote to one thing only, fully.

In my essay I gave several examples showing that an athlete has to overcome himself/herself first to be able to defeat the others. I came to knowledge that the successful results of these athletes are based on immensely strong will, hard work and resolution. It is not rare at all that a number of promising athletes give up competing. They do not manage to win the fight with themselves, to overcome obstacles. But there are still many more examples in the world of sports what a strong will is able to achieve.

NOC Slovakia
Category under 12 years of age
Position in National Contest: 3
Name: Marek Cizmar
Moldava nad Bodvou

Telesne postihnutý chlapec rozpráva svoj príbeh o tom, ako s pomocou svojej mamy prekonal svoj životný hendikep. Je to sugestívny príbeh o tom, že aj chlapec s protézou dokáže hrať stolný tenis a získať v ňom vo svojej kategórii i titul majstra Slovenska. „Moje postihnutie ma naučilo zodpovednosti, vytrvalosti a odvahe“, definuje svoj postoj k životu dnes 14-ročný Jakub. Príbeh ukazuje, že šport môže ponúknuť životnú realizáciu aj telesne postihnutým deťom.

Jakub Trojan

A predsa som to dokázal

Ako som prekonal sám seba

Keď sa niekedy zadívam na svoju mamu, musím uznať, že je celkom pekná. V jej okrúhlej tvári svietia dve šibalské hnedé oči a takmer vždy sa príjemne usmieva. Je mladá, odvážna, smelá, plná energie a humoru. Osud určite vedel, čo robí, keď ju obdaroval toľkou silou a pevnou vôľou. Vedel, že jej bude potrebovať aj za dvoch.

Keď sa v kalendári objavil dátum 20. novembra 1991, bolo vraj u nás smutné daždivé počasie. Z uplakanej oblohy padali na zem milióny dažďových kvapiek. Pripomínali slzy. Tie sa kotúľali aj po maminej tvári. Slzy šťastia aj bolesti. V ten deň sa totiž stala mamou. Keď sa dívala na svojho malého valibuka, bola šťastná i smutná zároveň. Na svet som prišiel celkom zdravý. Mal som vraj guľaté líčka, krásne modré očká, dve zdravé rúčky s malými prstíkmi...Len...len tam, kde mala byť ľavá nožička, nebolo nič. Hrozné zistenie! Boľavé! Smutné! Neviem, čo všetko sa vtedy odohrávalo v maminej duši, ale viem, že určite dlho neplakala. A hoci si to nepamätám, som presvedčený, že mi okrem toho povedala: „Neboj sa, Jakub ! My dvaja ešte toho v živote dokážeme veľa! Raz určite predbehneš aj tých druhých, šťastnejších, s oboma nohami.“

Dnes mám už trinásť rokov, o dva mesiace štrnásť. Som taký celkom obyčajný chalan. Ôsmak. Rád spím, rád jem, rád športujem a zo všetkého najradšej pozerám aj po pekných dievčatách. Je to normálne. Nenormálne ale je, že mám ozaj len jednu nohu. Pravú. A namiesto ľavej protézu. Nie, nie, neľakajte sa! Pokojne čítajte ďalej. A prosím, nechystajte sa ma ľutovať! Lebo ani ja sám sa neľutujem. Na ľútosť som jednoducho nemal čas. Ani mama. Keď zbadala, že aj ja mám energie za dvoch, rozumne ma usmernila, aby som ju rozdelil na dve časti. A tak jedna jej časť patrí škole a druhá športu. Áno, áno! Čítate dobre. Alebo si myslíte, že ten chlapec s protézou nedokáže hrať stolný tenis?! Bola to práve mama, kto ma priviedol do telocvične. Najprv som plakal, bál som sa, neveril som si. Vystrašili ma mnohé nechápavé pohľady a šepot, ale i potichu vypovedané otázky: „Čo tu ten chce?! Prišiel zavadzať?!“ Nepríjemné poznámky však postupne redli. Biela loptička mi úplne počarila a ja som ju odrazu túžil ovládať tak, ako moji kamaráti. Tí šťastnejší. S obidvoma zdravými rukami aj nohami. Jednoducho som sa zaťal. Musím to dokázať aj ja! A potom skoro plakala mama. Od tej zvláštnej zlosti, keď ma jednoducho nemohla dostať von z telocvične. Keď sa mi začalo dariť, najradšej by som v nej aj spával. Zlostila sa len tak - naoko. V skutočnosti sa tešila. Lebo naša spoločná túžba - moja i jej - sa splnila. Dokázal som to!!! Dokázali sme to!!! Prekvapil som všetkých a celkom príjemne aj seba. Hrám za telesne postihnutých, no dokážem (a neraz) zvíťaziť aj nad zdravými deťmi i dospelými.

Keď si pozerám svoje športové trofeje, medzi ktorými je aj titul majstra Slovenska, cítim, že som vykročil do života správnym smerom. Nič to, že len jednou zdravou nohou. Tá druhá, umelá, sa stala mojím nerozlučným talizmanom pre šťastie. To ona ma núti kráčať ďalej k hodnotnejším a vyšším cieľom. Veď možno keby som ju nemal, nevenoval by som sa ničomu. Teraz však stíham všetko. Školu i šport. Moje postihnutie ma naučilo zodpovednosti, vytrvalosti aj odvahe. Moje plány sú stále smelšie a smelšie. Verím, že sa splnia a zabodujem aj na medzinárodných stretnutiach. Lebo správny športovec, a ja sa takým chcem stať, sa nikdy nevzdáva. Ani vtedy, keď stojí len na jednej nohe.

Keď sa pozriem na svoju mamu, skutočne musím uznať, že je stále celkom pekná. Ba keď pozerám staré fotografie, zdá sa mi ešte krajšia ako pred niekoľkými rokmi. Možno aj preto, že sa vie úprimne tešiť z toho, čo dosiahla! Veď nielenže mi darovala život, no ešte ma aj naučila v ňom pevne stáť na oboch nohách.

Ďakujem ti, mami! Za priateľstvo, kamarátstvo, náročnosť. My dvaja nie sme len mama a syn. Sme aj priatelia. Dvaja ľudia, ktorí toho v živote chcú dosiahnuť ešte veľa. Sme jednoducho tím, ktorý sa nevzdáva.

NOV Slovensko
Kategória od 12 do 18 rokov
Umiestnenie v národnej súťaži: 1
Meno: Jakub Trojan
Veľké Uherce

A boy, physically handicapped, tells his story how, being helped by his mother, he has managed to overcome his own life's handicap.
It is a suggestive story of a boy who plays table tennis in spite of his leg prothesis, and even wins the Slovak championship in his category.
„My handicap has taught me to be responsible, persistent and courageous," defines his life attitude Jakub, now 14 years old.
The story shows that a sport may become the meaning of life also to disabled children.

Jakub Trojan

And I did it after all!

How I overcame myself

When I watch my mother, I must admit that she is quite nice. A round face with roguish brown eyes. Always a pleasant smile. She is young, brave, courageous, full of energy and humour. The destiny must have known what it was doing when it gave her so much force and strong will. It certainly knew that she would need it for two.

When the calendar showed the date of the 20th of November in 1991, the weather was allegedly sad, rainy. Millions of rain drops were falling down on the earth. They reminded of tears. The tears that were rolling down my mother's face. The tears of happiness and pains. On that day she became a mother. Looking at her small moving bundle, she was both happy and sad. I came to the world completely healthy. I had round little cheeks, beautiful blue eyes, two healthy hands with little fingers. Only … only … where the left leg was supposed to be there was nothing. A terrible finding. Painful. Sad. I do not know what was going on in my mother's soul but I am sure she did not cry long. And even though I cannot remember it, I am quite sure that she told me, besides other things: „Don't worry, Jakub! We two will achieve some great things in life. Once you will certainly be able to overtake the others. Those with better luck, with both legs."

Now I am already thirteen, in two months I will be fourteen. And I am a quite common boy. In eight grade. I like to sleep, and like to do sports but in particular I like to watch nice girls. It is quite normal. But abnormal is that I have only one leg. The right one. Instead of the left one, there is a prothesis. No, no, you don't need to be scared. You can continue to read. And will you be so kind not to feel sorry for me? I do not feel sorry for myself. I simply have never had any time for feeling sorry. Neither have my mother. As soon as she noticed that I had so much energy that I could share it with somebody else, she used her wisdom to guide me to divide the energy into two parts. One for school, and one for sports. Yes, yes, you are reading correctly. Or do you think that a boy with a prothesis cannot be able to play table tennis?! It was my mother who took me to a gym. First I cried. I did not believe in myself. I was scared of some baffled looks and whispers . But also some unsaid questions: What on earth is he doing here?! Did he come just to get in the way?" However, unpleasant questions gradually became rarer. I was struck by the little white ball and suddenly I wanted so much to master it as well as my friends. The luckier ones. With both hands and both legs. I simply gritted my teeth. I must succeed. And then my mother, also, almost cried. Because of the strange anger that she could not get me out of the gym. When I started to be quite good, I could sleep there. Of course, she was angry with me only for effect. Actually, she was happy because of common desire - mine and hers had come true. And I succeeded. We succeeded. I left everybody by surprise. To be honest, including myself. I play table tennis for a team of the handicapped but I am able (quite often) to win also over healthy children and even adults.

Looking at my sport trophies, which include also the title of Slovak Championship, I know that I follow the right direction in my life. It does not matter that only with one healthy leg. The other one, the plastic one, has become my inseparable talisman for good luck. It makes me keep going further to other more valuable things and higher goals. Maybe, if I didn't have it, I would just simple spend my time. Now, however, I manage both, school and sport. My handicap has learned me to be responsible, persistent and courageous. My plans are more and more challenging. I believe I will manage to meet them and I will be successful also at international events. Because a genuine sportsman, and I want to be so, never gives up. Not even when he stands only on one leg.

Looking at my mother, I must really admit that she is still beautiful. And when I look at old pictures of her, I think that she is even more beautiful than several years ago. Maybe, also because she can now take a pride in what she has managed to achieve. She not only gave me the life. She also learned me how to stand firmly on both legs.

Thank you, mom. For your friendship, your demands. We two are not only a mother and a son. We are also friends. Two people who still want to achieve many other things in their lives. We are simply a team that never gives up.

NOC Slovakia
Category between 12 and 18 years of age
Position in National Contest: 1
Name: Jakub Trojan
Velke Uherce

Práca opisuje futbalový zápas, ktorého sa sám autor zúčastnil ako jeden z hráčov. Družstvo malo možnosť vyhrať, pretože rozhodca prehliadol ofsajd. Avšak čestne zakročil tréner mužstva, ktorý ofsajd priznal. Tým síce obral svojich zverencov o víťazstvo, ale ich pocit z dobrej hry a spravodlivosti bol o to väčší.

Tibor Lindovský

Férový zápas

Raz ráno som sa zobudil s myšlienkou, že dnes máme zápas a musím byť dobre pripravený. Bolo osem hodín a už o deviatej sme mali hrať. Rýchlo som si zbalil veci a vyrazil som na ihrisko. Tam ma už čakali moji spoluhráči a vítali ma radostnými výkrikmi: „Jožko! Jožko prišiel! Čau, Jožko...!“

Po chvíli prišiel aj náš tréner a poslal nás do šatne. Tam nám oznámil, že budeme hrať proti prvému družstvu v tabuľke a že toto je náš posledný zápas. Až po chvíli nám však došlo, že ak zdoláme tohto súpera, môžeme byť prví a vyhrať zlaté medaily. Zápas sa začal, všetci sme boli napätí a zvedaví, ako sa bude zápas vyvíjať. Po sedemdesiatich piatich minútach to vyzeralo, že skončíme bezgólovou remízou. Vtom sa jeden z protihráčov predral cez našu obranu a dal gól. Všetci kričali, my sme boli nahnevaní. Potom náš kapitán zakričal, aby sme do toho dali všetko a dohrali tento zápas až do víťazného konca. Päť minút pred koncom sa náš kapitán dostal do šance, ale jeden z protivníkov ho skopol! Všetci pískali a rozhodca musel vytiahnuť žltú kartu a ukázal ju nášmu protihráčovi. Vzápätí pribehol k nášmu kapitánovi, ospravedlnil sa mu a opýtal sa ho, či je v poriadku. Na rade bol pokutový kop. Náš kapitán si postavil loptu, rozbehol sa a vystrelil takú šupu, že súperov brankár sa nestihol ani pohnúť. Všetci sme sa radovali a skákali od radosti. Súperi rozohrávali, už som nevládal, ale stále som hral a chcel som zápas dohrať do konca. Hneď na to sme získali loptu, môj spoluhráč mi ju prihral dlhou prihrávkou a ja som sa rútil sám na brankára. Zo všetkých síl som sa snažil utekať a keď som bol už pri bráne, bez váhania som vystrelil a dal gól. Začali sme sa radovať, ale súper zakričal: „Neplatí, bol ofsajd!“ Potom dobehol za rozhodcom a začal naňho kričať. Ale my sme sa radovali ďalej. Až za chvíľu zakričal z lavičky náš tréner: „Bol to ofsajd!“ Nikto tomu nemohol uveriť. Všetci sme sa naňho pozerali ako na vraha, ale on to zakričal ešte raz. Vtom rozhodca zapískal, ospravedlnil sa a odpískal ofsajd. Súper odkopol loptu a rozhodca hneď odpískal koniec zápasu. Všetci sme vedeli, že to ofsajd bol! Zrazu som vnútri cítil radosť z toho, aký sme podali výkon a tiež z toho, že sme neklamali, ale hrali fair play. Keď sme sa prezliekli, všetci sme sa poďakovali nášmu trénerovi, lebo keby sme vyhrali, bolo by to krivé víťazstvo.

NOV Slovensko
Kategória od 12 do 18 rokov
Umiestnenie v národnej súťaži: 2
Meno: Tibor Lindovský
Bratislava

The essay is about a football match in which the author of the essay himself was one of the players. The team had a good chance to win because the referee overlooked an off-side. However, the coach of the team inferred honestly, acknowledging the off-side. Even though by this he deprived the team of the victory, but the happiness over the good play and fairness was all the more bigger.

Tibor Lindovsky

A Fair Match

One morning I woke up thinking about the match we would play that day. We would need to be well prepared for it. It was eight o'clock and the match was supposed to start at nine. I got packed quickly and left for the play-ground. My team-mates were already there waiting for me. They welcomed me with cheerful shouts: „Jožko! Jožko has come! Hi, Jožko...! „

After some time, our coach came, too. He told us to go to the changing-room. There he told us we would play the first team from the table and that it was our last match. However, it took us some time to realize that if we managed to win, we could also win gold medals. The match started and we were all anxious how it would develop. After seventy five minutes it seemed to finish with a no-score draw. Suddenly one player from the other team managed to get through our defence and scored a goal. We all shouted and were very angry. Then our captain shouted to put all our effort into the match and bring the match to a winning close. Five minutes before the end, our captain got a chance but one of the opponents kicked him off. Everybody started to whistle and the referee had to take out the yellow card and show it to the opponent. He came up to our captain to apologize for kicking and ask him whether he was OK. Now, the penalty was on the program. Our captain placed the ball, started running and fired. It was such a shot that the opponent's goalkeeper simply did not have a chance to move. We were all happy and jumped from joy. The other team started the play again, but I was slowly losing my power. Nevertheless, I kept playing and wanted to keep up to the end. Then we got the ball. My team-player passed the ball to me by a long pass and I whooshed towards the goalkeeper. I did my best to keep running and on reaching the net I did not hesitate and fired. We started to shout cheerfully but our opponent shouted: „It is not valid. It was an offside!" Then he ran towards the referred shouting. But we kept rejoicing in the goal. Until our coach shouted from the bench: „It was an offside!" Nobody could believe it. We looked at him as if he had been a murderer. But he repeated that it had been an offside. Then the referee gave a whistle, apologized and whistled an offside. The opponent kicked the ball and that was the end of the match. Everybody knew it had been an offside. All of a sudden I felt happy about our performance and that we had not lied. That we had played a fair play. After changing our clothes we all thanked to our coach. If we had won, it would have been a deceitful victory.

NOC Slovakia
Category between 12 and 18 years of age
Position in National Contest: 2
Name: Tibor Lindovsky
Bratislava

Dramatický príbeh o odtrhnutom lanku na bicyklových brzdách, ktoré mohlo ohroziť na prudko klesajúcom kopci život rozprávačovho priateľa, s ktorým sa vybral na nedeľný výlet. Autor autenticky zaznamenáva priebeh svojho rozhodovania, či pomôcť priateľovi počas „šialenej jazdy" dolu kopcom aj za cenu, že ohrozí vlastný život. Je to príbeh o prekonaní vlastného strachu a rozhodnutí pomôcť kamarátovi, ktorý je v tej chvíli pre neho „ako brat". Hoci na pomoc doplatí pobytom v nemocnici, dospieva k poznaniu, že „na tej ceste som prekonal sám seba".

Martin Šuraba

Dobrodružstvo na bicykli

Šport pre človeka znamená veľa, ale mali by sme si uvedomiť, že ľudský život je omnoho dôležitejší. Raz som sa s kamarátom vybral na bicykel. Rozhodli sme sa, že pôjdeme na Kojšovku. Dohodli sme si miesto stretnutia, trasu a čas, kedy sa stretneme. Kamarát, ktorý sa volal Samuel, bol starší a skúsenejší. Vyšli sme pokojne až na Kojšovku, kde sme videli krásy prírody. Asi hodinu sme sa so Samom rozprávali o všetkom možnom, kým sa nezotmelo. Povedali sme si, že sa musíme dostať do najbližšej dediny. Dedina, ktorú som mal na mysli, sa volala Zlatá Idka. So Samuelom sme sa museli spustiť z kopca. Vždy som mal rád rýchlu jazdu, ale 15 km dole strmým kopcom nie je sranda. A ešte k tomu potme. Museli sme ísť, lebo sme sľúbili rodičom, že sa vrátime do zotmenia. Šli sme bicyklom po rovine, keď sa Samovi odtrhli lanká na brzdách. Šiel rýchlo dole strmým kopcom. Zo začiatku som najprv brzdil, aby som nešiel príliš rýchlo. Potom som si povedal, že ho musím dobehnúť a pokúsiť sa ho zastaviť. Pustil som brzdy a uháňal šialenou rýchlosťou. Srdce mi bilo ako hodiny, mal som ho kdesi v hrdle. No musel som zrýchľovať, aby som ho stihol. Samo bol už kdesi ďaleko. V diaľke som videl jeho bicykel. Videl som ako mu bliká zadné svetlo. V tej diaľke bol taký maličký a pritom uháňal ako blesk. Mozog mi už dávno naznačoval, že nemám ísť tak rýchlo, lebo sa zabijem. Stromy ubiehali oproti mne tak rýchlo, že som si ich skoro ani neuvedomil. Sama som v diaľke zazrel a približoval sa k nemu. Už som mu videl aj hlavu. Približoval som sa. Predo mnou bola veľká diera. Mal som na výber. Buď zrýchliť, alebo zabrzdiť. Samo tou dierou hladko prešiel. Mozog mi už dávno rozkazoval, aby som zabrzdil, že potom Sama dohoním. Srdce, ktoré mi v hrudi bilo veľmi vysokým tepom mi zase hovorilo, že o chvíľku Samovi pomôžem. Veď bol pre mňa ako brat. Dobiehal som ho. Oči mi slzili a nič som nevidel. Nos bol zasoplený a uši hrozne štípali. Ale ja som stále pridával. Od tých slz, ktoré mi vietor narobil, som ani poriadne nevidel. Ale tá túžba zachrániť ho, bola väčšia ako všetky moje pudy. Už som ho mal pred sebou. Bol som asi pár metrov pred ním. Rozmýšľal som, ako zastaviť, ale nič mi nenapadalo. Akurát mi zišlo na um chytiť brzdové klátiky a pritiahnuť ich ku kolesu. Už skoro zastavil, ale ja som sa rozbehol a ani som nestihol chytiť brzdy. Kameň, ktorý bol na ceste sa mi zaryl do kolesa a mňa to odhodilo. Pamätám si ešte na to, že som videl strom a nič viac. Zobudil som sa až na chirurgii. Samo mi podával ruku a mal v očiach slzy. Povedal mi : „ Toto ti do smrti nezabudnem. Tá cesta dole z teba robí človeka, akého som ešte nenašiel." Ja som bol šťastný, že som to prežil a hlavne kvôli tomu, že som mu pomohol. Dúfam, že sa skoro dám dokopy a zase pôjdem na bicykel. Viem, že na tej ceste som prekonal sám seba. Dušou som prekonal vlastné zmysly. Pochopil som, že šport je krásny preto, lebo ho človek robí od srdca.

NOV Slovensko
Kategória od 12 do 18 rokov
Umiestnenie v národnej súťaži: 3
Meno: Martin Šuraba
Košice

A dramatic story about a broken cable of the bike brakes, which could, on a steeply descending hill, endanger the life of the author's friend. The author and his friend went for a Sunday trip. The author vividly records the course of his decision-making whether to help his friend going down the hill „like crazy", in spite of taking risk of threatening his own life. It is a story of overcoming one's own fear, and decision to help a friend who turns „his brother" at the moment. Even though he had to pay by staying in hospital for his help, he came to conclusion that „on that road he overcame himself".

Martin Suraba

An Adventure on the Bike

Sports mean a lot for a man, but we should not forget that human life is much more important. Once I went with my friend for a bike trip. We decided to go to Kojšovka. We agreed on a place and time of our meeting and also our route. My friend was called Samuel. He was older and more experienced than me. We reached the top of Kojšovka and enjoyed the beauties of nature. We talked together about everything possible for about an hour until it got dark. We said we would have to get to the next village. I meant the village called Zltá Idka. We coasted down the hill. I had always liked to ride bike fast but 15 km down a steep hill is no fun. Moreover in the dark. We had to be fast because we had promised our parents that we would come back before it got dark. We were riding across a plain when the lines of Samo's brakes got broken. He had ridden too fast down the steep hill. First I had applied my brakes not to be too fast. But then I had told myself that I would have to catch up with him and try to stop him. So I had loosed my brakes and sped after him at a horrifying speed. My heart had been beating excitedly. I could feel it somewhere in my throat. But there had been nothing left for me but to speed up even more. Samo had already been somewhere in the distance. I had been able to recognize his bike. I could see his back light blinking. From the distance, he had been so small. My head had told me not to go so fast if I didn't want to get killed. The trees had been running against me so fast that I had hardly seen them. Suddenly I had seen Samo. I had seen his head. I had been nearer and nearer. There had been a large hole in front of me. My choice had been to speed up or slow down. Samo had smoothly gone through the hole. I had intuitively known that to brake was the best choice. I would have caught up with Samo anyway. My heart had started beating again in my chest. I had known I would help Samo in a while. He was almost like a brother to me. I had been almost with him. My eyes had been full of tears. I could not see much. My nose had been also full and my ears had been very painful. But I had not cared and had given even more efforts. My desire to help him had been stronger than the pain. I had already been almost with him. Just several more meters. I had been thinking how to stop. I had just started to brake when a small stone had hit my wheel and I had been thrown off. I can only remember that I had seen a tree and nothing more. Then I woke up in hospital. Samo was there and he reached out for my hand. His eyes were full of tears. He said: „I will always remember this. The ride down the hill has made you such a special person I have never met." I was happy to survive it and help him. I believe I will be OK soon again and can go biking . I know I have overcome myself on this trip. By my soul I have overcome my own senses. I have understood that sport is beautiful because one needs a heart doing sports.

NOC Slovakia
Category between 12 and 18 years of age
Position in National Contest: 3
Name: Martin Suraba
Kosice

Existujú ľudia, ktorí sa neodvážia snívať, no sú medzi nami aj takí, ktorí snívajú radi. Tí však bývajú častejšie sklamaní. Medzi nich patrím aj ja. Ešte ako malé dievčatko som našla čosi, čo iní hľadajú celý život. Zmysel života, ktorým sa stal šport. Olympijské hry ma totiž dostali. Vybrala som si však nesprávne odvetvie... Ale nič nie je nemožné, iba sa mi o čosi ťažšie kráčalo dopredu. Osud si vybral nesprávneho človeka. Myslím, že ma dosť polámal, no nikdy sa mu nepodarilo úplne ma zložiť na zem. Cesta k vrcholu vedie cez sklamanie a zúfalstvo, no netreba zabúdať, že aj cez radosť. Ak by sa v mojom príspevku našiel niekto a uvidel by v ňom spôsob ako si splniť sen, bola by som šťastná. Mojou snahou je len odkázať aspoň jednému z vás, prečo je dôležité vstať zo zeme a ísť ďalej. Prečo je dôležité nikdy sa nevzdať.

Eva Firická

Prečo je dôležité nikdy sa nevzdať

Prekonať seba samého

Poďakovanie: Chcela by som sa poďakovať všetkým mojim blízkym. Oni vedia, kto sú to. Rodina a pár priateľov. Chcela by som sa poďakovať Hillary Swank za to, že dokázala dokonale zahrať Mary v Million Dollar Baby. Chcela by som sa poďakovať Lanceovi Armstrongovi a talianskemu ženskému národnému družstvu a ich nádhernej azúrovo modrej farbe za to, že sú. To všetko sú ľudia a veci, bez ktorých by môj život nemal zmysel. Dakujem im za to, že mi ho pomohli nájsť!

Pravdepodobne vás môj príbeh nebude zaujímať. Nie som absolútne nikto. Takmer nik ma nepozná. Som len jedna obyčajná šedá myška, akých sú na svete miliardy. Na ulici by ste si ma nikdy nevšimli. Prečo som sa teda rozhodla opísať vám svoj príbeh? Je môj. Je pravdivý. A dúfam, že sa aspoň jeden človek vo mne nájde. Niekto, komu je súdené mať väčšie šťastie, na aké som natrafila ja. Chcem mu odkázať, že najdôležitejšie je nevzdať sa. Za svoje sny treba bojovať, trpieť, zatínať zuby, no v prvom rade odvážiť sa snívať.

Treba sa tešiť z maličkostí. Počula som to snáď tisíc ráz. Áno, treba, potom človeku ku šťastiu stačí málo. Niekedy sa mi to darí, ale nie vždy. Skrátka existujú ľudia, ktorým málo ku šťastiu nestačí. Bohužiaľ patrím k nim.

Narodila som sa so srdcovou vadou. Rodičia sa o mňa až prehnane báli a ja som to ako dieťa nevedela pochopiť. Začala som s nenáročnou gymnastikou na základnej škole. Nechala som to po pol roku, lebo talent ma v tomto smere zďaleka obišiel. Milovala som preháňať sa s loptou. Presedlala som na basketbal, kde sa mi pol roka naozaj darilo. Ale skončilo to pri strachu mojich rodičov z môjho srdcového defektu. V tom čase som ich nevedela vôbec pochopiť. Chcela som presedlať na futbal, pri ktorom som lietala v siedmom nebi. No pri futbale sa behá oveľa viac, navyše to nie je šport pre dievčatá! Koniec snov. Prihlásili ma do volejbalovej prípravky. Takmer úplne som zatrpkla na šport. Nenávidela som volejbal z celej duše. Ani trochu som nevynikala. V pätnástich rokoch som vážne uvažovala nad tým, že s tým nadobro prestanem. Ale uvedomila som si, že začínať s novým športom je už neskoro. A navyše s čím tak? Počet športových základní v malých mestách býva vždy limitovaný. Hrať futbal som mala zakázané, na tenis sme nemali, na atletiku bolo už neskoro. Bola som zúfalá zo situácie, v ktorej som sa ocitla. Závidela som dievčatám, ktoré chodili na tréningy s radosťou. Pochopila som, že sa vlastne sama týram. Jediná cesta von z môjho bludného kruhu bola trpezlivosť. Naučiť sa zotrvať a naučiť sa milovať nenávidené.

Za pár mesiacov som sa zlepšila hádam o osemdesiat percent. A to len preto, že som sa naučila milovať bolesť. Pravdupovediac začala som snívať, že raz niečo vo volejbale dokážem a táto malá nádej ma držala pri živote. O pár mesiacov som zistila, že cesty do národných reprezentácií vedú cez výšku, ktorú som však nikdy nemala. Keby som mala aspoň 180 centimetrov, už by sa so mnou hneď niekto bavil. No mojich 174 centimetrov nikomu nestačilo. Veď som ani nemala obrovský talent, ktorý by zmazal výškové rozdiely. Šesť centimetrov mi malo zabiť osem rokov môjho života a všetky moje sny. Na to aby sa tak stalo, som však príliš tvrdohlavá.

Šesť centimetrov nie je až tak veľa, to je pravda. No v živote volejbalistu to znamená vždy dvojnásobnú námahu, ak nie väčšiu. 170-centimetrový človek musí zo seba vydať veľké úsilie, aby ako-tak vyskočil nad sieť, ktorá je vo výške 224 centimetrov. Ak sa chce navyše pokúsiť o poriadny blok, musí toto úsilie ešte zdvojnásobiť. Na druhej strane siete bývajú však takí, ktorí nemusia vyskočiť vôbec, iba dvihnú ruky a zablokujú vás bez najmenšieho úsilia. To je tá nespravodlivosť, ktorá ma vo volejbale najviac mrzí. Niekto

NOV Slovensko
Kategória nad 19 rokov
Umiestnenie v národnej súťaži: 1
Meno: Eva Firická
Nitra

musí siahať až na dno svojich síl, druhému stačí iba minimum úsilia, aby bol na jeho úrovni. Na svete je však veľa nespravodlivosti. Čím skôr sa s ňou vyrovnáme, tým skôr máme šancu stáť opäť na nohách...

V pätnástich rokoch som začala stabilne hrávať na poste smečiarky. Išlo mi to, tak som bola smečiarka, aj keď ma viac bavilo nahrávať, tvoriť hru. Veď len tak boli akési šance, že raz zažijem aj nejakú profesionálnu súťaž. No na post nahrávačky som sa nedostala. Moje výkony na smeči presvedčovali, že to je moje miesto. Stačilo to v lige starších žiačok, u kadetiek, v juniorke a dokonca aj v prvej slovenskej ženskej lige. Veľa ľudí ma aj chválilo, ale ja som vedela, že každým rokom sa môj sen o vrcholovom volejbale vzďaľuje.

Motiváciu robiť väčšinu vecí dvojnásobne som našla v nahrávačke talianskeho národného družstva - Eleonore Lo Bianco na olympiáde v Sydney. Tam síce takmer celý turnaj presedela na lavičke, ale bola tam, čakala na svoju šancu a keď ju dostala, nechcela sa jej pustiť. Keď som mala osemnásť rokov, stala som sa kapitánkou ženského družstva. Bola to pre mňa pocta, aj keď na druhej strane v našom družstve boli po väčšine šestnásť - sedemnásť ročné dievčatá. Ale nebola som ani najstaršia. A to ma tešilo. Prvý rok sme skoro vypadli z prvej ženskej ligy. Ale vzhľadom na náš vekový a výškový priemer, financie, podmienky za akých sme trénovali, to bol skôr zázrak, že sme ju vôbec zachránili. Na konci sezóny sme sa rozišli s trénerkou, ktorá z nás spravila volejbalistky. Bohužiaľ je len málo ľudí, ktorí vydržia až do cieľa. Na Slovensku volejbal nie je až takým populárnym športom, aby ste si s ním zarobili na živobytie. Je len pár družstiev v najvyššej lige, ktoré majú veľa sponzorov a môžu tak poskytnúť vyššie platy svojim hráčom. Za trinásť rokov čo sa venujem volejbalu, som dokopy zarobila 135 SK (= 3,46 €) a prerobila azda päťciferné číslo. Veľa ľudí sa čuduje, načo to stále robím, veď je jasné, že to nemá budúcnosť. Možno nemá, no ja stále verím...

Keď sa ohliadnem späť, vždy sa mi v prvom rade objavujú pred očami dobré spomienky a až potom tie zlé. Vidím litre vyplaveného endorfínu po vydretých víťazstvách, šťastné tváre svojich spoluhráčok, radosť mojej rodiny, mojich najvernejších fanúšikov. A až potom vidím tie litre potu, vyklbené prsty, výrony a opuchnuté lícne kosti. Vďaka športu som pochopila, že na svete existujú aj prehry. Čím skôr sa s nimi zmierite, tým skôr máte možnosť zvíťaziť.

Človek v živote padá veľa ráz na zem. Najťažšie sa dvíha po tvrdých pádoch... V sekunde sa váš život môže zmeniť o 180 stupňov. Môj sa menil presne vtedy, keď mi po neznesiteľných bolestiach v krížovej oblasti diagnostikovali herniu disku. (Spôsobilo ju roztrhnutie obalu, v ktorom sa nachádza platnička. V takých prípadoch vytečie tekutina, ktorá je vo vnútri platničky. Platnička potom stráca pružnosť. Stavce začnú tlačiť na platničku a tá sa následne vysúva, tlačí na miechu. Operácie v takýchto prípadoch sú naozaj nebezpečné. Navyše, ak sa aj vydaria, sú iba na aké - také dožitie. Vrcholový šport by dokaličil aj umelú platničku.) Takýmto postihnutím trpia predovšetkým starí ľudia, nie 20-ročné dievčatá. Pamätám si, že deň, keď mi oznámili nález, bol neuveriteľne tmavý a pochmúrny. Vonku bola mrazivá februárová zima a v mojom vnútri bolo neuveriteľne prázdno. Prázdno ako ešte nikdy predtým. Ocino je lekár, vedel hneď o čo ide. Bol vtedy pri mne, a to bol jediný dôvod, prečo som zadržala plač. Sklamanie a dezilúzia prepukli v momente, keď som osamela. Volejbal bol môj život. A ten sa mi práve rúcal...

Bol to koniec môjho starého života, v ktorom sny mali prednosť pred realitou. Pár dní nato som dostala od kamaráta žltý náramok LIVESTRONG (ži naplno, silno) a pochopila som, že ak chcem začať znova žiť, budem sa musieť postaviť osudu. Presne ako Lance Armstrong či Mary vo filme Million Dollar Baby.

Prvou prekážkou boli moji rodičia. Ako lekári vedeli presne, čo hernia disku pre športovca znamená. Snažila som sa ich presvedčiť, že to až tak nebolí, ako ukázali vyšetrenia. Tušili, že klamem, no tiež sú vášnivými volejbalistami a dovolili mi ďalej hrať na poste nahrávačky. Kde sa obe strany chrbtice zaťažujú rovnako. K hernii som pravdepodobne prišla práve silou - mocou smečovaním. Bolesť mi občas vystreľovala až do lýtka, no samu seba som presvedčovala o tom, že to nič nie je. Na vyšetrenie magnetickou rezonanciou som pristala, až keď to bolo už naozaj neznesiteľné. Ani nechcem pomyslieť nato, čo by bolo, keby som presedlala na nahrávačku v časoch, keď to len pobolievalo. Bola by som o sedem míľ popredu ako dnes. Doplatila som na vlastnú hlúposť, keď som si myslela, že bolesť zvládnem. Áno, bolesť sa dá zvládnuť, ale len potiaľ, kým nezačne byť nezvládnuteľná. Tvrdohlavosť sa v takýchto prípadoch nevypláca.

Začiatky bývajú ťažké. Bola som znovu nula. Prvé zápasy som presedela na lavičke. Tréner sa ma bál postaviť čo len na podanie. Bez ortopedického pásu som sa nepohla ani na krok. Nemohla som riskovať ďalšie zhoršenie svojho stavu, aj tak to už bolo dostatočne na nič.

Po troch týždňoch rehabilitácie som sa objavila na prvom tréningu. Bol to deň, keď som začala nahrávať. Nikdy nezabudnem na vetu, čo povedala spoluhráčka trénerovi potom, ako ma po celú sezónu nechcel zaradiť na post nahrávačky. „Vidíte, tréner, takto to asi muselo skončiť, aby mohla hrávať na svojom vytúženom poste." Niektoré veci sa proste musia stať. Aj tá veta mala zaznieť, aby som si uvedomila, „tu máš šancu, teraz je to na tebe!"

Ale realita bola iná. Na prvom tréningu mi všetko išlo od ruky. Obyčajnú vysokú postavenú nahrávku na kolík som dokázala postaviť až po troch tréningoch. Aj to mi stále každá druhá odchádzala z rúk. Videla som v očiach svojich spoluhráčok z družstva, ako mi vravia, Evka, na toto teda nemáš. Bolo mi na nič, plakávala som takmer každý večer, ale len tak aby o tom nikto nevedel.

Ak človek tvrdí, že čosi v živote dokázal sám, mýli sa. Nič v živote sme nedokázali sami. Vždy tu bol niekto, kto nám k tomu dopomohol. Mne v mojich najťažších volejbalových chvíľach pomohla konkurencia. Spoluhráčka - nahrávačka. Mohla ma odignorovať a pokojne spávať bez strachu, že raz nejaká konkurencia bude existovať. Ale ona spravila presný opak. Naše bytie závisí aj od ľudí, ktorí nás obklopujú. Je zaujímavé pozorovať ich, ako sa rozhodujú a menia nám osud. Ešte krajšie je vidieť ich, ako nám pomáhajú plniť naše sny...

Z nahrávačky číslo štyri sa zo mňa po troch mesiacoch stala nahrávačka číslo dva s tendenciou smečovať z druhej. Ten hriech som si občas nemohla odpustiť. Navyše mohlo ma to ako šiestu útočiacu hráčku na ihrisku posunúť dopredu.

Nahrávačky dozrievajú ako víno. Čím sú staršie, tým sú lepšie. Všetky moje veľké vzory mali v najlepšej forme okolo tridsiatky. A tak som si povedala, že jedenásť rokov je dosť dlhá doba na to, aby som sa tomto poste udomácnila.

Kdesi som raz čítala, že kto sa po ťažkom páde dokáže postaviť späť na nohy, bude raz víťazom. Na začiatku leta sa mi na nohy stavalo o čosi ťažšie ako v zime. Asi sa to zhoršuje. Napriek tomu, že si dávam na svoje kríže obrovský pozor. Existuje istá hranica, po ktorú to môže zájsť. Ďalej je už iba ten nôž a pod ten sa mi nechce, lebo to by bol už istý koniec.

Posledné leto ma poznamenalo asi najviac. Možno sa mi podarilo aj dospieť. Na pár mesiacov som sa osamostatnila od svojich rodičov, išla som pracovať do zahraničia. Spomedzi všetkých krajín som si vybrala Taliansko. Párkrát som ho už navštívila, tak som ho aj ako - tak poznala. Chcela som sa zdokonaliť v jazyku, z ktorého som maturovala. No prvotná myšlienka patrila opäť volejbalu. Chcela som si zahrať a trénovať spolu s nejakým talianskym družstvom. Sprvu to bolo náročné, najmä presvedčiť svojich rodičov, ktorí sú dvetisíc kilometrov ďaleko, že všetko je ľahké a krajšie to už snáď ani nemôže byť. A viete, že som ani nemusela klamať!?

Osud ma zavial do Parmy. Tu som natrafila asi na najväčšie šťastie svojho života. Od môjho príchodu boli na mňa všetci veľmi milí. A to nielen v práci, ale aj mimo nej. Pracovala som v Collecchiu, blízko Parmy. V jednej fabrike, ktorá je azda najväčším výrobcom rajčinových produktov v Taliansku. Práca sama o sebe nebola ťažká. Mojou úlohou bolo iba plniť sáčky s rajčinovou polpou šesť hodín denne. No hneď potom ako som našla družstvo, s ktorým som začala trénovať, všetko začalo byť náročnejšie.

Bývali sme asi štyri kilometre od závodu a k dispozícii sme mali iba bicykle. Niektoré dni som absolvovala tréningy, ktoré trvali do desiatej večer. Keď sa mi smena začínala o dvanástej v noci, bol čas akurát tak na sprchu a rýchlu večeru. Potom som musela absolvovať štyri kilometre na bicykli do práce a štyri naspäť. Medzitým som šesť hodín stála na nohách. Našťastie po každých štyroch dňoch bol deň oddychu a smeny sa menili. Poslednú nočnú smenu, ktorú som robila mi bolo všelijako, len nie dobre. Bolo mi na odpadnutie, no ja som sa usmievala. Bola som šťastná. Ale nie som žiadny sadomasochista! Bola som len šťastná z toho, že vtedy som si bola načisto istá, že som pre svoj sen spravila naozaj všetko. Že viac sa už nedalo...

Tréningy, ktoré som absolvovala v Parme, mi splnili detské sny. Nech už to naplánoval hocikto, patrí mu veľká vďaka. Ďakujem tisíckrát! Nebola to olympiáda, nebola to talianska Seria A. Ale mne išlo o ten pocit. Aké by to bolo žiť svoj sen. Veď predsa Seria B1 nemá tak ďaleko od Serie A, v ktorej môžu hrať aj hráčky zo zahraničia. Išlo mi o to, aké by to bolo predbehnúť tigra, premôcť leva a prekonať samu seba.

Bolo to naozaj náročné, ale mám z toho radosť. Verím v sen, ktorý si asi nikdy nesplním. Snívam, že sa raz zúčastním olympiády. Ale bez neho by som skončila s volejbalom už v pätnástich. O pár dní budem mať dvadsať. A môžem povedať, že celý ten boj stál za to. Každý deň bojujem proti nepriazni osudu. A mám náskok. Nebude to nadlho, to viem. No verím, že nakoniec aj tak vyhrám...

Tento svoj príbeh som písala na kolenách v továrni počas svojich nočných smien. Preto by som sa všetkým čitateľom chcela ospravedlniť za rôzne nedostatky, ktoré obsahuje. Odhliadnuc od chýb, skúste si, prosím, všimnúť hlavnú myšlienku.

Mne sa tú bariéru, ktorú mi postavil osud, asi nepodarilo preraziť. Ale aspoň som to skúsila. Totiž bez skúšania to nejde. Ako dopredu môžete vedieť, že sa niečo nepodarí, aj keď nemáte žiadne pozitívne predpoklady? Víťaz sa stáva víťazom až v cieli. Ruky sa nikdy nedvíhajú na štarte. Ak chce víťaz vyhrať preteky, musí zo seba vydať viac ako všetci ostatní, občas viac ako uvládze on sám. Existuje vôbec krajší pocit, ako keď zvíťazíte vďaka tomu, že ste vydali zo seba viac ako ste boli schopní? To je môj cieľ. Ale ešte som od neho ďaleko...

Eva Firicka

Why It Is Important Never to Give Up

To Overcome Oneself

There are some people who do not dare to dream, and there are also people who like dreams. However, the latter ones are usually more often disappointed. I am one of them. When I was still a small girl I found something that the others look for all life. The meaning of life the sport has become. The Olympic Games got hold of me. Unfortunately, I chose the wrong field… But nothing is impossible, it is only a bit difficult for me to move forwards. The fate picked up the wrong person. I think, it has broken me quite a lot, but never defeated completely, getting me down to ground. The journey to the top goes through disappointment and despair, but also happiness which may not be forgotten. If somebody could see himself / herself in my story and saw a way how a dream can come true, I would be more than happy. My wish is to leave a message at least to one of you why it is so important to stand up and keep going. Why it is important never to give up…

NOC Slovakia
Category over 19 years of age
Position in National Contest: 1
Name: Eva Firicka
Nitra

Kik a Val je príbeh dvoch sestier, ktoré sú veľké fanynky krasokorčuľovania. Zúčastnia sa súťaže pre fanúšikov krasokorčuľovania organizovanej Slovenským olympijským výborom a Slovenským krasokorčuliarskym zväzom. Ich cieľom je vyhrať prvú cenu. Počas súťaže zažívajú chvíle napätia, obavy i hádky, ale napriek tomu vedia využiť všetky okolnosti vo svoj prospech. Val v príbehu vystupuje ako človek, ktorý je v rozhodovaní a myslení racionálnejší, ostáva v realite telom aj mysľou. Kik je jej protiklad, večne zasnená. Jej rojčenie sa tiahne celým príbehom a odhaľuje fakty o športovcoch, ktorých má Kik rada. Túžba vyhrať ich ženie stále vpred. Spoločným úsilím nakoniec Kik a Val dobehnú do cieľa prvé.

Lucia Lackovičová

Kik a Val

Fair play

Bol to jeden z tých septembrových dní, keď si odchádzajúce leto podávalo ruku s prichádzajúcou jeseňou. Asfalt sa už dávno nelepil na podrážky a slnečné okuliare si plnili už len úlohu módneho doplnku. Práve som čakala na autobus číslo 39. Bolo neskoré popoludnie. Mrholilo, obloha bola zatiahnutá, jednoducho pravé počasie na schovanie sa do mäkučkej postieľky a príjemné leňošenie. Zastávka na Zochovej ulici v smere do mesta nebola ničím odlišná od ostatných bratislavských zastávok. Veľa ľudí, postávajúcich, sediacich, čítajúcich noviny, pozorujúcich okoloidúce autá, rozmýšľajúcich, tváriacich sa, že tu nie sú. Novinový stánok s unudenou predavačkou a preplnený odpadkový kôš. Neovládla som svoju potrebu zívnuť si a podvedome som sa tešila na môj paplónik. Tridsaťdevina sa ozvala svojim tradičným zaškrípaním a ja som mohla nastúpiť. Na moje prekvapenie bola skoro prázdna. To sa mi už dávno nestalo. Mohla som si sadnúť, kde som len chcela. Vybrala som si miesto pri okne a s klipkajúcimi očami som sledovala mihajúce sa domy, autá, kráčajúcich ľudí a dažďové kvapky klzajúce sa po okne. Znova som neodolala pokušeniu obrovsky si zívnuť.

Ako tak zívam, prisadol si ku mne postarší pán. Na hlave mal zmoknutú šiltovku a čítal vlhké noviny. Ani som nestihla poriadne zatvoriť ústa a oči mi padli na riadky na poslednej strane. Nebol to článok, ani inzerát. Skôr oznam, na ktorom ma zaujali len dve skratky. SOV a SKrZ. Únava bola zrazu preč, akoby niekto šibol zázračným prútikom a ona sa rozplynula kamsi do neznáma. Slušne, s prívetivým výrazom v tvári som sa spýtala, či si môžem noviny na chvíľu požičať a rýchlo som čítala. Slovenský olympijský výbor v spolupráci so Slovenským krasokorčuliarskym zväzom organizuje súťaž pre nadšencov olympijského ducha, olympijských myšlienok a krasokorčuľovania... Výhra - letenky do Lausanne, cieľom návštevy je Olympijské múzeum. Vrátila som sympatickému pánovi noviny, poznačila si pár údajov do môjho ošúchaného, kedysi čierneho debilníčka a nevedela sa dočkať chvíle, kedy o tom poviem Val, mojej sestre. Je taký istý nadšenec krasokorčuľovania a mnohých iných športov ako ja. Už som nás videla pred budovou Olympijského múzea s lístkami v rukách. Najprv by sme určite vbehli do butiku a nakúpili množstvo pohľadníc a suvenírov, tričko a mikinu, ockovi kravatu a všetko s olympijskými kruhmi, logami a všetkými možnými znakmi pripomínajúcimi olympijské hry. Po tomto nákupnom ošiali by sme si pozreli stále expozície, krasokorčuliarsku nevynímajúc a tiež tú o Pierrovi de Coubertinovi. Tuším, že v tomto čase sa medzi dočasnými expozíciami nachádza aj jedna o Tour de France, ani tej sa nevyhneme. Veď ja aj Val už dávno nosíme na zápästiach žlté náramky s nápisom LIVESTRONG. To bude paráda! Doma s Val nebol žiaden problém. Ešte som jej ani poriadne nepovedala o čo ide, už súhlasne prikyvovala, pričom jej tmavohnedá ofina padala do rovnako tmavohnedých očí. Dohoda bola rýchla. Ideme! Stačilo sa len prihlásiť.

V to súťažné ráno svietilo slnko a na oblohe nebolo ani mráčika. Dala som si svoje obľúbené džínsy, tričko s nápisom a tenisky a mohli sme vyraziť. Ešte som žmurkla na poličku nad mojou posteľou. Očami som skontrolovala rámiky s fotkami a obrázkami krasokorčuliarov a dobrodružstvo sa mohlo začať. Štart bol na Hviezdoslavovom námestí. Dorazilo pätnásť dvojíc. Medzi nimi Val a ja. Ako som si tak obzerala súperov, určiť šance nám dvom som nevedela. Veď čo nás vlastne v tejto súťaži čaká? Na moje nevyslovené otázky som dostala odpoveď rýchlo. Pár organizátorov súťaže nás utíšilo a my sme sa započúvali do zvučného hlasu príjemnej čiernovlásky.

- Zmyslom tejto súťaže je zviditeľniť krasokorčuľovanie a vám, nadšencom a priaznivcom krasokorčuľovania, umožniť zapojiť sa do tejto súťaže, kde si budete môcť overiť vaše znalosti a vedomosti z

NOV Slovensko
Kategória nad 19 rokov
Umiestnenie v národnej súťaži: 2
Meno: Lucia Lackovičová
Bratislava

oblasti tohto krásneho športu, - začala. - Tí najlepší ako výhru získajú vstupenky na návštevu Olympijského múzea v Lausanne.

Medzi nami zašumelo a myslím, že v tej chvíli si boli všetci istí, že výhru získajú práve oni.

- Pravidlá sú jednoduché. Začína sa tu, na tomto námestí. Každá dvojica dostane na každom stanovisku dve farebne odlišné obálky. Modrú a bielu. V modrej obálke bude otázka alebo viac otázok, na ktoré by ste mali vedieť odpovedať. Tieto odpovede by vás mali priviesť na miesto, kde sa bude nachádzať ďalšie stanovisko, až prídete do cieľa. V bielej obálke bude ľahká, možno pre niekoho ťažšia hádanka, ktorej odhalením získate heslo. Heslo musíte povedať vždy na ďalšom stanovisku, aby ste mohli dostať ďalšie obálky. Prvá dvojica v cieli je víťaz a letí do Lausanne,- pokračovala a na záver dodala. -Verím, že je vám všetko jasné a želám vám veľa šťastia a príjemne strávených chvíľ pri súťažení v duchu fair play. Nech zvíťazí ten najlepší!

Po týchto slovách ma trochu striaslo. Pozrela som sa na Val a mali sme to obe v očiach. Túto súťaž musíme vyhrať!

- Kik, my to zvládneme! - povedala Val. Pomaly som sa začínala tešiť a sústreďovať aj ja. Čo nás presne čaká, to nikto zo súťažiacich netušil. V hlave mi pobehovalo tisíce myšlienok a rôznych údajov o krasokorčuľovaní, ktoré teraz hádam využijem v náš prospech. Zo zamyslenia ma vytrhla Val, ktorá práve dostala dve obálky.

- Rýchlo ich otvor! - vravím Val. Najprv otvorila bielu, no vzápätí aj modrú obálku.

- Čo tam je? - spýtala som sa netrpezlivo a s nádejou, že odpoveď nebude príliš zložitá.

- V bielej je napísané Château de Vidy a v modrej súťaž, ktorá sa každoročne koná v Banskej Bystrici. - povedala Val a hneď si aj odpovedala:

- To je určite SNP Banská Bystrica, no nie?

Súhlasila som. Hlavou mi prebehla obava, ako sa teraz čo najrýchlejšie dostaneme do Banskej Bystrice?

- Hej, Kik! Čo si taká zamyslená? Nevieš, čo je to Château de Vidy? - spýtala sa ma Val.

- Neviem, château je po francúzsky zámok, alebo hrad, - povedala som oprášiac moje vedomosti z francúzštiny. - Asi to bude nejaké sídlo, alebo ulica, kde niečo je. Niečo, čo súvisí s krasokorčuľovaním alebo olympijskými hrami. No na Slovensku to teda určite nie je .

- Nebude to sídlo ISU? - spýtala sa Val

- Nie, to je na Chemine de Primerose. Ale počkaj! To bude tiež v Lausanne a už aj viem, čo to je! - povedala som trochu záhadne a nechala Val ešte chvíľu v napätí.

- Tak už to povedz! - dožadovala sa Val.

- Je to predsa sídlo Medzinárodného olympijského výboru! - oznámila som jej s hrdosťou v hlase, že som na to prišla ja.

- Myslíš, že heslo teda bude MOV? - neveriacky sa ma spýtala.

- Určite! Len kam teraz pôjdeme? Do Banskej Bystrice?

Val sa mimovoľne usmiala a s miernou ironiou v hlase mi navrhla:

- Myslím, že najprv skúsime Námestie SNP tu v Bratislave a potom pôjdeme do Bystrice, okej?

Neprotestovala som. Spoločne sme sa rozbehli, pretože niektoré dvojice už boli dávno preč. Ani sme sa nemuseli dohodnúť, ktorou cestou to bude najkratšie. Prebehli sme okolo Mc Donaldu, kníhkupectva na rohu a zabočili doprava. Bežiac smerom k Divadlu Pavla Országha Hviezdoslava som zistila, že Val je asi päť metrov predo mnou. Čo je s mojou kondičkou? Začudovala som sa a v duchu som sa povzbudzovala: Kik, rýchlejšie, rýchlejšie! Val som dobehla pred križovatkou. Zabočili sme doľava, prebehli popred Starú tržnicu, potom cez cestu, ešte pár metrov ďalej a ocitli sme sa uprostred Námestia SNP. Áno, bolo to tu, nie v Banskej Bystrici.

- Tak čo Kik, ideš do Bystrice? - uškrnula sa na mňa udýchaná Val.

- Nie, nejdem. - Povedala som sucho a v tej chvíli mi napadlo, že to bez problémov mohlo byť aj niekde pri Novom moste, na ktorom je reštaurácia Bystrica. Radšej som svojimi úvahami Val nezaťažovala. Bola by to len zbytočná strata času a my sme chceli vyhrať! Za každú cenu! Prišli sme k stanovisku a vravím:

- Heslo je Medzinárodný olympijský výbor!

Čiernovlasá organizátorka sa usmiala a podala mi ďalšie dve obálky. Skôr som ich roztrhla ako otvorila a nahlas som prečítala:

- ...na snehu a na ľade je v modrej a Chemine de Primerose 2 je v bielej.

- Čo? Aký sneh? Aký ľad? Veď svieti slnko! - zavtipkovala Val.

- Nerob vtípky a rozmýšľaj, čo to je! - povedala som tak trochu karhavo.

- Ale Kik, však sa nestresuj! Na Chemine de Primerose je sídlo Medzinárodnej korčuliarskej únie, to predsa vieš, sama si to pred pár minútami povedala! - snažila sa ma upokojiť Val.

- Dobre, tak heslo vieme, ale čo je to na snehu a na ľade? Teraz pôjdeme niekam, kde sneží a je zima? - povedala som nervózne, lebo som vôbec netušila, čo to môže znamenať.

- Prestaň už konečne hysterčiť, ukľudni sa a rozmýšľaj konečne tým tvojim mozgom, načo ho máš v tej tvojej hlávke? Pamätáš sa? Bola to nejaká výstava alebo niečo podobné pred olympijskými hrami v Salt Lake City. Tak sa to, tuším, volalo. Predstavovali tam aj nejakú poštovú známku vydanú k tej príležitosti, - vysvetľovala.

- A kde bola tá výstava? - netrpezlivo som sa opýtala Val, lebo som videla, že odpoveď má na jazyku.

- Ty si tam vtedy nebola? Nepamätám si, že ja som sa tam bola pozrieť sama!

- Nie je to teraz jedno? Tak kde to bolo? - skríkla som na Val nechápajúc, prečo má práve teraz chuť zamýšľať sa nad tým, s kým si bola pozrieť tú výstavu. Val sa na mňa nepekne pozrela. Tento pohľad veľmi dobre poznám. Radšej som už nič nepovedala a ona odsekla:

- Bolo to v Mestskom múzeu na Primaciálnom námestí.

Prikývla som a neodvážila sa nič povedať. Čakala som, čo urobí Val.

- Už sa netvár tak kyslo a bež za mnou! A pridaj! Paavo Nurmi by nezískal svojich dvanásť olympijských kovov, z toho deväť zlatých, keby behal ako ty! - dodala a uškrnula sa. Síce nie som Paavo Nurmi, ale bežať viem, pomyslela som si. Znova sme prebehli cez cestu, uličku popri pošte a pred nami sa v celej svojej ružovkastej kráse ukázal Primaciálny palác. Hneď vedľa neho je Mestské múzeum. Vbehli sme na nádvorie a s radosťou v očiach sme zbadali ďalšie stanovisko. A tiež ďalšie tri dvojice, ktoré si čítali a rozmýšľali nad svojimi modrými a bielymi obálkami. Val povedala heslo a priniesla naše dve obálky. Rýchlo ich otvorila a prečítala:

- Podujatie ISU, ktoré otvorilo krasokorčuliarsku sezónu 2005/2006 a v druhej obálke je Kukučínova 29. Čo sme Zlaté stránky, že máme vedieť všetky adresy? - povedala s hnevom. Vidiac jej nespokojnosť, snažila som sa nebyť nepríjemná.

- Val, to je adresa Slovenského olympijského výboru, takže heslo nie je až také zložité. A podujatie, ktoré otvorilo krasokorčuliarsku sezónu 2005/2006 je predsa ISU Grand prix Junior v Bratislave. Však sme presedeli skoro celé tri dni na štadióne prvý septembrový víkend! - vravím jej.

- Ja viem! Ten Rus Uspenski, čo vyhral, vyzeral vo voľnom programe ako Pľuščenkov mladší brat. A aj podobne korčuľoval, len to bielo-čierne oblečenie nemal ako Jevgenij. Také podobné mal Alexej na krátky program, na Zimu, - spomínala Val.

- Podobné, ale Jagudin mal krajšie. - Doplnila som ju a nemohla som si nespomenúť, ako počas jazdy zbieral sneh z ľadu a vyhadzoval ho nad seba. Niečo krásne! Val spozorovala, aká som zamyslená a neodpustila si poznámku:

- Nemysli už na Jagudina, tebe sa vždy viac páčil Peizerat!

Mala pravdu. Gwendal sa mi vždy páčil viac. Jeho jazdy s Marinou som si doma prehrávala vari miliónkrát. Nemohla, nechcela som sa znova zasnene zamyslieť. Sústredila som sa na súťaž. Na to, že chceme vyhrať a ísť do Lausanne! Ešte sme tam nikdy neboli. A okolo nás stáli ďalšie a ďalšie dvojice, ktoré chceli vyhrať ako my.

- Čo ďalej? Vieme heslo, vieme, že to bola juniorská súťaž, ale kam pôjdeme teraz? - spýtala som sa Val.

- Ja myslím, že ďalšie stanovisko bude asi štadión Vladimíra Dzurillu, tam sa to konalo, nie? - vyjadrila som svoj dohad dúfajúc, že bude správny.

- Myslíš, že to bude až tak ďaleko? - nedôverčivo zapochybovala Val a pokračovala. - Doteraz sme behali len tu po meste a teraz máme ísť tak ďaleko?

- Napadlo ťa niečo iné, kde by to mohlo byť?- položila som otázku.

- Nie, - odvetila.

- Tak to skúsme tam! Môžeme ísť taxíkom, nie? Veď to nie je proti pravidlám. Najbližšie taxíky stoja hneď pred Starou tržnicou, to je len pár metrov. Nasadneme a necháme sa odviesť, - plánovala som.

- Dobre, tak poďme tam! - súhlasila Val a rozbehla sa. A ja, verná svojej tradícii, za ňou. Prebehli sme Primaciálne námestie, preskočili nízku reťaz zavesenú na dvoch čiernych stĺpikoch a pokračovali uličkou, čo vedie rovno k Starej tržnici. Už z diaľky som videla tri taxíky. Dobehli sme k tmavozelenej Fabii a udychčane, takmer zborovo sa spýtali:

- Môžete nás zobrať?

Kladná odpoveď krátkovlasého taxikára v bledom tričku a tmavomodrej mikine nás potešila. Ani sa nestačil otočiť a obe sme sedeli v aute. Sadajúc do auta vraví:

- Slečny sa ponáhľajú? Kam to bude?

- Na zimný štadión Vladimíra Dzurillu, - vykríkla Val a dodala, - najkratšou cestou!

Pohli sme sa a v spätnom zrkadle som videla, ako jedna zo súťažiacich dvojíc nastupuje do taxíka za nami. Hm, tak toto bude ešte napínavé. Val sa dohadovala s našim taxikárom, ktorá cesta bude najlepšia. Na križovatke doľava a potom stále rovno. Popri Tescu na Kamennom námestí, okolo Policajného riaditeľstva, cez Americké námestie okolo Lekárskej fakulty Univerzity Komenského a ďalej doprava, popri Justičnom paláci. Na ďalšej križovatke rovno popri Miletičke, najväčšom trhovisku v Bratislave. A potom už len po ľavej strane zároveň s električkovou traťou, ešte pár desiatok metrov, zabočíme doprava a budeme tam. Pred štadiónom pripomínajúcim z každej strany tabuľku hnedej čokolády a s reklamným nápisom Máme radi šport. O tom niet pochýb, že máme radi šport! Cestou taxíkom som sa nevedela zbaviť pocitu, že niečo musíme urobiť, aby sme sa striasli ďalších výhrychtivých spolusúťažiacich. Ale ako? Na jednej strane som si opakovala : fair play, fair play, fair play! Na druhej strane som nebola presvedčená o tom, že naozaj vyhráme. S istotou som vedela len to, že vyhrať chceme. Veľmi! Našiel by sa na Slovensku väčší fanúšik krasokorčuľovania ako ja a moja sestra? Kto pozerá všetky priame prenosy z olympijských hier, z majstrovstiev sveta, a z majstrovstiev Európy do pol

šiestej rána? Vždy som sa nechápavo pozerala na ľudí pýtajúcich sa, prečo si to nemôžem pozrieť v repríze cez deň a v noci sa normálne vyspať? Nevidieť voľné jazdy vo všetkých štyroch kategóriách v priamom prenose? Niekto žartuje? Tú radosť si predsa nenechám len tak ujsť! Ešte dnes ma mrazí a slzy sa mi tisnú do očí, keď si z videa prehrávam voľný program Iriny Slutskej z Majstrovstiev sveta z Moskvy. Pri priamom prenose sa mi slzy kotúľali po lícach ako malému dievčatku. A malé dievčatko už dobrých pár rokov nie som. Už aby bol február! Hádam jej v Turíne neunikne olympijské zlato ako piesok pomedzi prsty. Dodnes sa pozastavujem na tým, ako sa to v Utahu mohlo stať. Vlastne, keď aj Jamie a David dostali olympijské zlato, prečo nespravila rozruch aj Irina? A mohla do toho zatiahnuť aj tanečníkov Irinu s Iľjom, veď istotne aj oni túžili po zlate. A kto nie? Už ani poriadne neviem, čo vtedy fair play znamenalo. Čo to vlastne je? Asi si to budem musieť doma pripomenúť a nájsť si tento výraz v nejakom slovníku. Ale ako teraz vyhrať nad našimi súpermi? Nedávala mi pokoj táto neutíchajúca otázka. Odpoveď, čo sa vynárala odkiaľsi z môjho podvedomia sa mi zdala príliš jednoduchá na to, aby stačila na naše víťazstvo. Jedine vierou v naše schopnosti, znalosti a presvedčením, že ak raz chceme, tak to dokážeme. Stačí sa len sústrediť, spolupracovať a tým sa priblížiť k nášmu cieľu, k nášmu víťazstvu. A zas mi nedala tá pochybovačná otázka. Naozaj to stačí?

- Vystúp! Vystúp! - kričala na mňa Val.

- Čo je? - nechápavo som sa na ňu pozrela.

- Vystúp, už sme tu, nevidíš štadión? - vracala ma do reality. - Zasa snívaš? - neodpustila si poznámku.

- Nie! - odsekla som a vystúpila z auta. Vzápätí som sa usmiala, lebo som si uvedomila, že chceme vyhrať a teda musíme spolupracovať, nie škriepiť sa.

- Čo sa rehoceš? Poď, ideme si pre obálky. - Povedala ukazujúc prstom na ďalšie stanovisko, ktoré sa nachádzalo hneď pri štadióne, presne pod bielou tabuľkou s modrým nápisom TRIBUNE PUBLIC. Prinútila som sa nerozptyľovať a hovoriac heslo Slovenský olympijský výbor, dostala som od organizátora stojaceho na svojom stanovisku modrú a bielu obálku. Automaticky som ich podala Val, aby ich otvorila. Zdalo sa mi, že je to ona, ktorá by mala byť lídrom nášho dvojčlenného tímu. Bez váhania otvorila obálky a prečítala:

- 1, Quai d'Ouchy v bielej a 1958, 1966, 1973, 2001 v modrej. Asi sme si naozaj mali zobrať Zlaté stránky!

- A kalkulačku. Čo sú to za čísla? - vyslovila som otázku dúfajúc, že Val na ňu bude vedieť odpovedať.

- Asi by sme najprv mali zistiť, čo tie čísla znamenajú. Vyzerá to ako nejaké roky, - premýšľala Val. Vtom mi to došlo.

- Áno, sú to roky! A presne viem, aké! 1958, 1966, 2001, to sú roky, kedy sa v Bratislave konali majstrovstvá Európy v krasokorčuľovaní a 1973 je rok, keď tu boli majstrovstvá sveta! - povedala som víťazoslávne a s radosťou, že kalkulačku nepotrebujeme, lebo matematika nikdy nebola moja favoritka.

- Dobre, ale čo s tým? Kam nás to má nasmerovať? Čo majú všetky majstrovstvá spoločné? - pýtala sa ma Val. Videla som, že Val na to pomaly príde sama, ale v odpovedi som ju predbehla.

- Predsa to, že všetky sa konali na štadióne Ondreja Nepelu! Ide sa! - zavelila som.

- Kik, a heslo? Ešte sme neprišli na heslo! A to tam chceš ísť pešo? - vyzvedala očividne znepokojená.

- Na heslo prídeme cestou, nebudeme stáť na mieste a strácať čas! Štadión nie je zas tak ďaleko, že by sme to nezvládli! - presviedčala som ju.

- A to chceš bežať? Dnes si sama povedala, že nie si Paavo Nurmi!

- Nie, to nie som, ale aspoň sa tak môžem tvárif. Veď dobre vieš, že jednu vec máme spoločnú. Aj ja aj on sme sa narodili 13. júna! - pokračovala som vo svojom presviedčaní.

- Tak dobre, poďme! Najrýchlejšie to bude, keď prejdeme popri Štrkoveckom jazere k Bille na Bajkalskej a potom uličkami medzi domami, okolo hotela Echo a hotela Nivy, potom už len zabočíme doprava a za konečnou trolejbusov prejdeme cez cestu a sme tam! - vytýčila Val našu cestu. Odhodlané na beh, kládli sme bez prestania jednu nohu pred druhú. Náš malý maratón. 42 kilometrov to síce zďaleka nebolo, ale kým sme dobehli k štadiónu Ondreja Nepelu, cítili sme sa obe ako Spiridon Louis v roku 1896. V tom opojení z behu sme zistili, že sme zabudli rozlúštiť heslo.

- Čo tam bolo? - pýtala som sa netrpezlivo Val.

- 1, Quai d'Ouchy, - prečítala znova Val a povedala. - Čo tam môže byť?

- Ja neviem, už mi nič nenapadá. - Oznámila som rezignovane, so smútkom a vyčerpanosťou v hlase.

- Už sme mali Medzinárodný olympijský výbor, International Skating Union, Slovenský olympijský výbor, čo ešte chýba? Rozmýšľaj! - provokovala Val. Stále vydychujúc som si uvedomila, že mi je tá adresa nejaká povedomá. Čo to je? Čo len to je? Áno!

- Múzeum! - vykríkla som neuvedomujúc si, že okolo nás môžu stáť ďalšie súťažiace dvojice. Na moje prekvapenie tam však žiadne neboli a v tom momente som začínala veriť, že to naozaj môžeme dokázať a vyhrať. Telom mi prebehla vlna obrovskej energie.

- Múzeum? Múzeum? Tam budeme, ak prestaneš snívať a začneš už konečne rozmýšľať nad heslom! - rozčuľovala sa na mňa Val a výrazne pritom gestikulovala.

- Múzeum! Múzeum! - znova som jej zopakovala a tešila sa, že vieme heslo.

- Zasekla si sa? Čo stále opakuješ múzeum? Do nejakého ťa vystavím ako exponát, ak neprestaneš! - vravela stále rozčúlená Val.

- Val, prestaň! 1, Quai d'Ouchy je adresa, kde sa nachádza Olympijské múzeum v Lausanne! Rozumieš? - pýtala som sa pokojne.

- A to si nevedela povedať skôr? - znepokojene dodala. Stanovisko bolo priamo pod modrou tabuľou s bielym nápisom ZIMNÝ ŠTADIÓN ONDREJA NEPELU, hneď vedľa bufetu. Oznámila som, už ani neviem koľkému organizátorovi na neviem koľkom stanovisku heslo a dostala nám už dobre známe dve obálky.

- Junácka 6 v bielej a v modrej sú štyri otázky, - povedala Val.

- Rýchlo ich prečítaj, všimla si si, že tu ešte nikto nie je? - oznámila som jej s nádejou na víťazstvo v hlase.

- Kto bol majster Európy v krasokorčuľovaní v roku 1985? Kde sa konali zimné olympijské hry v roku 1988? Pri ktorom skoku padol vo svojej voľnej jazde Ondrej Nepela počas olympijských hier v Sappore? V ktorom meste sa koná krasokorčuliarska súťaž Golden Spin? - prečítala Val takmer jedným dychom. Tieto otázky sa mi vôbec nezdali ťažké.

- Sabovčík bol majster Európy, olympijské hry boli v Calgary, čiže v Kanade, Golden Spin je v Záhrebe. A tuším, že Nepela spadol pri rittbergeri. Nie? - vychrlila som všetky informácie.

- Hej, bol to odpichnutý rittberger, - poopravila ma Val.

- Všetko vieme, a heslo?

- Bolo tam Junácka 6, tam je predsa Dom športu, čiže aj sídlo Slovenského krasokorčuliarskeho zväzu. - Usmievala sa Val a myslela si, že tie Zlaté stránky naozaj nepotrebujeme.

- Načo sú nám tie odpovede? Ako z nich máme zistiť, kde je ďalšie stanovisko? - nevedela som si rady.

- Sabovčík, Kanada, rittberger a Záhreb, ja som v koncoch! - povzdychla si Val. Obe sme už boli unavené, ale práve teraz sme to nemienili vzdať.

- Val, rozmýšľajme! Chceš ísť predsa do Lausanne rovnako ako ja! - prosíkala som. - Teraz to nemôžeme vzdať!

Spomenula som si, ako svoju športovú kariéru chcel vzdať Anton Tkáč. Prečo ma napadlo práve jeho meno? Začudovala som sa sama sebe. Asi preto, lebo bol kamarátom aj Ondreja Nepelu. A práve keď on zajazdil na štadióne, pred ktorým sme my dve teraz stáli, v roku 1973 svoju poslednú jazdu a stal sa trojnásobným majstrom sveta, bol to Anton Tkáč, ktorý sedel v hľadisku a rozhodol sa pokračovať vo svojom športe, v cyklistike, a dosiahnuť podobný úspech. Stáť na stupni víťazov a počuť znieť národnú hymnu, to je veľká motivácia.

- Kik! Kik! Už s tým naozaj prestaň! - kričala na mňa Val. - Skrz teba a tvojim snom si nenecháme ujsť víťazstvo!

A ja, večný rojko, som sa prebrala zo sna vediac, že si rýchlo musím Val udobriť, lebo tentoraz som ju vážne nahnevala. Opatrne som sa spýtala:

- Už vieme, čo môže znamenať Sabovčík, Kanada, rittberger a Záhreb?

- Nie, nevieme! - odsekla nahnevane. - A ani vedieť nebudeme, keď mi nepomôžeš zistiť, čo to znamená! Skrz tvoje snívanie na to neprídeme!

- Moje snívanie? Len som sa trochu zamyslela, to je všetko! - ospravedlňovala som sa. - A nehovorí sa skrz teba ale kvôli tebe!

- Mne je úplne jedno, či sa hovorí kvôli tebe alebo skrz teba, teraz sa hádam nebudeme o tom dohadovať! - rozkričala sa Val. V tej chvíli aj na mňa doľahla zlosť a rozkričala som sa tiež:

- Ak budeš ďalej kričať, tak sa budeme hádať aj o tom, či sa hovorí kvôli alebo skrz! A nikdy nebudeme vedieť, kam pôjdeme ďalej!

- Skrz, skrz, skrz! - zajačala na mňa Val s červeňou v lícach.

- Kvôli, kvôli, kvôli! Nauč sa slovensky! - odvrkla som.

- Skrz, skrz, skrz! - nedala sa rozhnevaná Val.

- Prestaň! - zhúkla som. Už ma nebavila táto slovná naťahovačka. Ale do Val akoby udrel hrom. Akoby ju to začalo baviť.

- Skrz, skrz, skrz! - vravela usmievajúc sa.

- Prestaň, už ma to vážne nebaví! Hádame sa, ako keď sme mali päť rokov! - snažila som sa upokojiť ju aj seba.

- Skrz, skrz, skrz! - pospevovala si Val na práve zloženú melódiu a usmievala sa od ucha k uchu. Nevedela som si vysvetliť, čo sa jej práve teraz zdá také smiešne. Nahnevaná však už nebola. Jej nálada sa ocitla v stave akéhosi uvoľnenia a povznesenia.

- Val, si v poriadku? - spýtala som sa neisto.

- Nikdy mi nebolo lepšie, Kik! - povedala a znenazdania ma objala tak silno, až som skríkla.

- A vieš, čo budeme teraz robiť? - vyzvedala som.

- Skrz, skrz, skrz! - zanôtila Val svoju nie veľmi nápaditú pesničku.

- Prestaň! Ja z teba zošaliem! - osopila som sa na ňu a chcela všetko hodiť za hlavu. Ako sa mám s ňou na niečom dohodnúť, keď si stále melie svoju pravdu? Z posledných síl som sa upokojila a povedala:

- Vieš čo Val, ak máme takto pokračovať, tak ja to balím!

- Nie! Kik! Ty to nechápeš! - znepokojene vysvetľovala. - Teraz to nemôžeš vzdať! Skrz, to je predsa odpoveď!

Tvárila som sa nechápavo. Čo má naša hádka spoločné s odpoveďou? Čakala som, kým mi Val konečne povie, čo tým myslí.

- Sabovčík je S, Kanada je K, rittberger je r a Záhreb je Z, všetko sú začiatočné písmená a dokopy je zo SKrZ, teda Slovenský Krasokorčuliarsky Zväz! - zvolala víťazne.

- Takže SKrZ a nie skrz! - dodala som pochopiac o čo ide a dala Val veľkú pusu na pravé líce.

- Je to kúsok. Bežíme! - zavelila a rozbehla sa. Je to síce trocha dlhší kúsok, pomyslela som si, ale aj tak som sa rozbehla za ňou. Val bežala ako o život. V jej tmavohnedých vlasoch sa pohrával ešte teplý vetrík a z očí jej sršala nádej. Prebehla okolo štadiónu po ulici Odbojárov. S ňou by som sa nechcela stretnúť vo finále žiadneho behu, preletelo mi hlavou. Napriek únave som vytrvalo udržiavala medzi nami dnes už neodmysliteľný päťmetrový odstup. Prebehli sme okolo kúpaliska Tehelné pole a okolo cyklistického štadiónu s modrým nápisom KLOPENÁ DRÁHA. Áno, bolo to tu, kde Anton Tkáč našliapal do pedálov nespočetne veľa kilometrov a kde sa toľko vzpieral, že on nie je pretekár na kilometer s pevným štartom. Nie, nie, musím bežať, teraz nie je čas na ďalšie rojčenie! Na konci ulice Odbojárov Val zabočila doprava.

- Val! Val! - kričala som na ňu z plného hrdla. - Pozri, ide električka! Odvezieme sa, bude to rýchlejšie!

Val dobehla na zastávku zároveň so mnou. Nastúpili sme. Prečo sme nešli taxíkom? Napadlo mi. Veď stoja rovno pred štadiónom! Val myslela na to isté.

- Takto je to napínavejšie! - povedala vidiac hútať ma nad nevyslovenou otázkou. Vystúpili sme na druhej zastávke, rovno pred Polusom, veľkým nákupno-zábavným centrom. Hneď na začiatku nášho behu nás zabrzdil červený semafórový panáčik a pestrofarebná šnúra áut uháňajúca po vozovke. Zelená, zelená! Modlila som sa, aby naskočila čo najrýchlejšie.

- No konečne! - vyhŕkla som. Zdalo sa to ako večnosť, čo sme nemohli prejsť cez cestu. Prebehli sme pár metrov, vybehli po štyroch schodíkoch, okolo fontány prýštiacej tisíce priezračných kvapiek vody, cez malý oblúkový mostík. Stačilo zbehnúť len desať schodov, prebehnúť cez cestu a pred nami stál Dom športu, spolu s ďalším stanoviskom s nápisom CIEĽ. Cieľ, už sme skoro tam! A nikto pred nami! Naozaj sa nám to podarilo? Naozaj sme vyhrali? Rozprúdili sa mi myšlienky v hlave hneď, ako som zbadala to nádherné slovo CIEĽ, ktoré žiarilo v celej svojej kráse a bolo ho vidno už z mostíka. Bež! Kik, bež! Povzbudzovala som sa. Val zbehla tých desať schodov tušiac výhru vo vrecku. Pár sekúnd a zbehla som aj ja. Pri poslednom schodíku som necítila pod nohou zem. Čo je? Čo sa stalo? Au! Rútila som sa s natiahnutými rukami vpred na zem. Val sa otočila. Padajúc na zem som zakričala:

- Bež! Nič mi nie je! Len som sa potkla!

- Kik, vstaň! Musíme dobehnúť spolu! - presviedčala ma Val. - Teraz sme naozaj skoro v cieli! Vstávaj! No tak, Kik, vstávaj!

- Vstávaj! Vstávaj! - počula som akýsi neznámy hlas a cítila som, ako niekto myká mojim ramenom.

- Vstávaj! Konečná! - povedal neznámy hlas. Vidiac pred sebou neznámeho človeka v bledomodrej košeli, nechápajúc som sa poobzerala okolo seba. Sedela som v autobuse na sedadle pri okne. Už po ňom nestekali dažďové kvapky. Pri mne už nesedel postarší pán so zmoknutou šiltovkou na hlave a nečítal vlhké noviny. V tridsaťdevine nebol nik, iba ja a šofér, ktorý mi nervóznym hlasom vysvetľoval, že sme na konečnej a mám vystúpiť. Zmätene som vystúpila. Previezla som sa len o jednu zastávku, takže cestu domov som hravo zvládla aj po svojich. Idúc domov som sa snažila rozpamätať na celý sen. Škoda, bol to len sen. Zaštrngotala som kľúčmi vo dverách. Ani som sa nevyzula. Vošla som do svojej izby. Z poličky som zobrala slovník a nalistovala F. Fair play - hra podľa pravidiel, čestné správanie, najmä v športe.

Lucia Lackovicova

Kik and Val

Fair play

Kik and Val is a story of two sisters who are really fanatic fans of figure-skating. They take part in a competition for figure-skating fans organized by the Slovak Olympic Committee and the Slovak Figure-Skating Federation. Their aim is to win first prize. During the competition they experience moments of thrill, worries and also quarrels. Nevertheless, they manage to use all the circumstances in their favour. In the story, Val is more rational in thinking and making decisions, while Kik is her opposite, daydreaming all the time. Her dreams are present throughout the story, and reveal facts of favourite athletes of Kik. A desire to win is the force that constantly drives them forwards. By their joint efforts, Kik and Val finally manage to reach the finish as the first.

NOC Slovakia
Category over 19 years of age
Position in National Contest: 2
Name: Lucia Lackovicova
Bratislava

Príbeh, ktorý sa skutočne stal a ktorý sa stáva deň čo deň. Iným ľuďom, na iných miestach a v iných prostrediach. Je však stále o tom, že najväčšia hodnota v živote človeka spočíva v priateľstve. A ak aj niekto niekedy v ňom zlyhal, môže napraviť čosi, čo sa zdá byť nenapraviteľné. V tomto príbehu jeden z dvoch nádejných atlétov získa víťazstvo v dôležitých pretekoch len vďaka tomu, že podrazí, nie porazí, svojho tímového priateľa. Osud si však s ním o pár rokov zahrá hru, ktorú možno označiť ako nie práve „fair play". Ale taký je už život. Vo chvíli, keď zostáva so svojím smutným osudom sám, mu ruku podáva priateľ, ktorý mu nielenže dávno odpustil, ale teraz stojí pri ňom. Na nič sa nepýta, nič nevyčíta. Jediné, čo si nesmierne želá, je pomôcť práve tomuto človeku. A ak nedokáže inak, aspoň tým, že s ním zostáva v najťažších chvíľach. Ako skutočný priateľ.

Dana Hlavatá

Hra

Na skle obloka sa zjavila zatúlaná kvapka vody. Kliesnila si kľukatú cestičku pomedzi imaginárne prekážky. Andrej ju zastavil na polceste. Prostredníkom pravej ruky ju rozdlávil na machuľku, no potom, akoby si to rozmyslel, mokrý prst ťahal až k dolnému okraju okna. Rozhodol o ceste dažďovej kvapky, o jej osude len obyčajným dotykom. Ako pred rokmi, keď poľahučky, akoby jediným rozhodnutím zvrátil osud troch ľudí, seba nevynímajúc. Vtedy si azda neuvedomoval dosah svojich verdiktov. Nemyslel na iné ako na seba. Zmenilo sa niečo od okamihu, kedy sa s Milanom vídaval niekoľkokrát do týždňa a vedel, že mu ubližuje? Ba mu to spôsobovalo radosť, pobavenie! Vtedy.

Vložil si hlavu do dlaní. Na sluche ucítil vlhkosť prostredníka pravej ruky. Obyčajná dažďová kvapka a koľko sa teraz ňou zaoberá! V myšlienkach sa preniesol na atletický štadión v Mierovej kolónii, kde trénoval a pretekal sa za vtedajšiu TJ Slovan Bratislava. Do ucha mu doľahol hvizd píšťalky, príkaz územčistého muža stredného veku s neodmysliteľným plášťom do dažďa „Na miesta!", zasunutie tretier do štartovacích blokov, ucítil jemný praskot tartanu, ktorý sa mu dostal pomedzi prsty, opierajúce sa o bielu čiaru, plné sústredenie a výstrel z pištole.

- Andrej, obdivujem ťa. Si fakt talent - prihovoril sa mu na jednom tréningu vtedy 18-ročný gymnazista Milan. Mal zavalité telo, výšku do stoosemdesiat, krátke a šľachovité nohy, hrudník akoby mierne prevalený dopredu a múdre zelené oči, okolo ktorých mu povievali rovné slamené vlasy. Absolútny opak Andreja, vysokého, tmavého a dobre stavaného chlapca, ktorý bol nielen platonickou, ale aj tou skutočnou láskou mnohých dievčat. Jeho uhrančivé oči by prebudili aj mŕtve more. Andrej, vedomý si svojej charizmy a obdivu dievčat, posilňoval svoje sebavedomie ponižovaním iných, ktorí boli v jeho očiach slabí. Svet je predsa k takým neúprosný. Prečo by nemal byť on tým pupkom vesmíru, keď svetu zavadzia napríklad taký Milan, ktorému chalani po jeho návrhu hovorili Holub, a ktorý si o dešpekt koledoval? Milan to však nechápal. Nevidel na tom nič výsmešné. Pokojne si dosadil pred oslovenie holub „poštový", čo sa mu zdalo byť pravdivé. Prečo nie, keď pomáhal mame, sociálnej pracovníčke so starými ľuďmi, pre ktorých bolo treba stále kamsi po čosi skočiť a mama už toľko nevládala?
- Milan, niekto sa vie narodiť! Mal by si to skúsiť v druhom živote, ale teraz, kamarát, to radšej zapichni!
- A to zase nie. Ja som vytrvalý. Ako slon. Pár dní pred pretekmi by som chcel trénovať dvojfázovo. Nepridal by si sa ku mne? Musím sa na tie majstráky dostať, aj keby čo bolo. Čo povieš, nepomohol by si mi? -
- Milan, všetkým si na smiech s tou svojou zarytou húževnatosťou. Ale to je asi tak všetko. Mal by si brať šport len ako okrajovú zábavu. S tvojimi osobákmi sa dostaneš akurát na zastávku trolejbusu! Nemáš šancu na majstráky! Je to ako keď hodíš kocku do vody a čakáš, že vytvorí okolo seba kruhy! -
- Ale limit na tento rok som splnil -
- Aby si sa nepoondial! A čo?! Bol nízky! Za taký čas by dobehlo aj dieťa v plienkach -
- A to zase nie... - povedal si Milan sám pre seba, natiahol si prepotené tielko, utrel pot spakruky, zohol sa k pollitrovej fľaške s minerálkou a len čo si ovlažil ústa, pozvoľna sa rozbehol po tartanovej dráhe. Andrej na neho hľadel s neskrývaným dešpektom. Prečo je niekto tak tvrdohlavý? Prečo si nepripustí, že behať štvorstovku si vyžaduje plné nasadenie od výstrelu zo štartovacej pištole po cieľovú pásku. Milan nie je tak rýchly...a už vôbec neohrozuje jeho nomináciu na majstrovstvá Slovenska.

NOV Slovensko
Kategória nad 19 rokov
Umiestnenie v národnej súťaži: 3
Meno: Dana Hlavatá
Bratislava

- Začal som sa sústreďovať na osemstovku. Mám výdrž... a ešte na sebe popracujem.
- Ako myslíš, len sa neuštvi.
- Andrej, - zastal Milan pri Andrejovi. Plecami sa dotýkali jeden druhého. Ich spotené telá sa o seba akoby pošmykli, - mne nejde o prestíž, ale o to, aby som prekonal sám seba. A už vôbec mi nejde o to, aby som vyhral nad tebou... aj keď na poslednom tréningu som mal lepší čas ako ty.
- Aby si sa neposral - pohodil Andrej rukou. Utrel si uterákom spotenú hlavu a zamával na tribúnu štyrom dievčatám, ktoré ho prišli v nemennom kvartete obdivovať v očakávaní, že si jednu z nich dnes predsa len vyberie. Milan spustil ruky k telu a nechápavo hľadel za Andrejom, odchádzajúcim do šatne. Pohľadom skĺzol na tribúnu, kde sa jeho oči stretli s azúrovomodrými, patriacimi Petre. Nenapadlo mu, že by ho Petra vnímala inak ako siluetu, ktorá sa stratí v tme alebo v lúčoch slnka. Ale dnes, dnes sa naozaj pozerala na neho! So svojimi kamarátkami vysedáva na tribúne tri-štyrikrát do týždňa. On, iluzionista, si azda nemyslí, že práve tá najkrajšia by tak robila kvôli nemu, obyčajnému chalanovi?! Andrej, ten je stredobod záujmu báb. Milan odvrátil pohľad od tmavovlasej dievčiny s konským chvostom a okuliarmi bez rámu. V miernom pokluse sa snažil najprv udržať si teplotu tela a usporiadať chaoticky rozbehnuté myšlienky, ktoré sa neustále vracali k dievčenskému úsmevu, ktorý ktovie, či nevyčarovala symetrická tvárička s jamkami v lícach na neho omylom. Iste pri tom myslela na Andreja. Milan sústredil svoje myslenie opačným smerom ako sám chcel, no nedalo sa inak. Štadión bol takmer prázdny, keď za súmraku robil sto klikov, drepov a sklápačiek na záver svojho individuálneho tréningu. Ešte aj domov bežal po vlastných, hľadiac na tri zadky trolejbusov, ktoré ho stihli predbehnúť.

Pred majstrovstvami Slovenska, ktoré zabezpečovali účasť na medzinárodných pretekoch v Rakúsku, Andrej znervóznel. Milanove výkony sa pohli prudko dopredu. Jeho osobný rekord bol po pár týždňoch tvrdého tréningu lepší ako Andrejov.

„Ohrozuje ma! Nikdy by som si nepomyslel, že Milan by mohol byť mojím rivalom! Čo ak zabehne lepšie ako ja? Už v rozbehoch bol na tom lepšie! Dokonca som mal tretí najlepší čas, kým ten poštový holub preletel do cieľovej rovinky ako druhý. Znamenalo by to pre mňa neúčasť v Rakúsku! To by bolo riadne fiasko! A to ja teda nepripustím, ani keby sa mal ten tvrdohlavý osol postaviť na uši! Do čerta, čo sa to robí? Ešte mi aj najkrajšiu babu vyfúkol! Petra mala byť moja! Z babského kvarteta som si vybral ju, ale ona, hlupaňa, len čo som ju schytil za ruku a pritiahol ju k sebe tak, že ma musela cítiť, s odporom sa na mňa vrhla a trieskala ma tými svojimi pästičkami do tváre. Vraj, ty chumaj namyslený, o teba vôbec nešlo! Hnusíš sa mi! Milanovi po členky nesiahaš! Ježišmária, skamenel som ako Lótova žena, či ako sa volala, tá nešťastnica! Je to normálne? Celý svet je prevrátený, keď taký úbožiak ako Milan má víťaziť! No... ale ja to tak nenechám! Ja to nedovolím! A vezmem si všetko! Všetko, čo mi patrí!“

Do finálovej osmičky sa dostal Milan i Andrej. Zoradení na štartovacej čiare, stáli vedľa seba s pravou nohou vysunutou dopredu, s hrudníkom v miernom predklone, sústredení na výstrel z pištole. Štart sa vydaril na prvýkrát. Milan vyrazil dopredu, prenasledovaný Andrejom. Ocitol sa na tretej pozícii, kým mu Andrej dýchal na krk. Po štyristo metroch sa medzi finalistami vytvoril takmer dvojmetrový odstup. Milan sa predral na pár okamihov na druhú pozíciu, no Andrej sa na neho dotiahol. Trvalo to len pár sekúnd, keď sa plece pri pleci ocitli obaja pri sebe. Andrej v snahe predbehnúť ho, použil ruku. Vyzeralo to ako neškodný a neúmyselný úder zaťatou päsťou, no Milana to na chvíľu zneistelo. Andrej si všimol jeho prekvapený výraz v tvári napätej na prasknutie. Na Milanovom čele sa vytvoril vejár vrások, ako keď dieťa namaľuje čiernou farbičkou na výkres tečúcu riavu. Andrej sa dostal pred Milana. Predbehol ho na dĺžku tretry. Milan sa snažil vyrovnať stratu. Dychčanie sa miešalo s hlasným odfukovaním bežcov. Milan sa svojou nadrilovanou technikou a rýchlosťou znovu ocitol na druhej pozícii. Dvesto metrov pred cieľom, kedy chlapci vydali zo seba maximum, blížiac sa do cieľovej rovinky po zdolaní zákruty, Andrej predĺžil krok a vychýliac ľavú nohu, dostal sa na Milanovu úroveň. A vtedy sa to stalo. Mierne vykopnúc nohu do strany zblokoval na jedinú sekundu Milana. Bol to len okamih. Okamih, v ktorom sa Milanovi podlomili kolená a on sa s bolestivým zasyčaním zvalil na zem. Chlapci bežiaci za ním sa mu snažili vyhnúť, no jeho kotúľajúce sa telo sa stalo prekážkou pre dvoch z nich. Preleteli cez neho. Jednému z nich sa podarilo klincami tretier zapichnúť Milanovi do ruky. Andrej si toho nevšímal. Bežal svoje životné preteky. Do cieľa dobehol ako druhý. Milan bol diskvalifikovaný. Preteky nedokončil. Zostal ležať na zemi. Skláňali sa nad ním viacerí pretekári, ktorí preteky prerušili, aby privolali lekársku pomoc. Na nosidlách sa od bolesti zvíjal Milan. Po prevoze do nemocnice ho museli operovať. Dvojitá špirálovitá fraktúra znamenala pre Milana koniec jeho športovej kariéry. A keby len to!

Andrej sedel za oknom a spomínal si aj na ďalšie súvislosti s Milanom. Kým bol Milan v nemocnici, prebral mu Petru. Vlastne to bolo inak. Milan nedokončil gymnázium v riadnom termíne z dvoch dôvodov. Prvým bola jeho dlhodobá hospitalizácia v nemocnici a následná rekonvalescencia, druhá zrada Petry. Jeho lásky, ktorú si Andrej získal podvodom. Len čo sa skončili majstrovstvá Slovenska v atletike, po ktorých Andrej síce neuspel na medzinárodných pretekoch v Rakúsku a svoju športovú kariéru ukončil v ďalšej sezóne kvôli prudko sa znižujúcej kondícii a podpriemerným výsledkom, zaútočil na iný objekt svojho záujmu. Napísal Petre list v Milanovom mene. Na písacom stroji.

„Bol to omyl, Petra. Nikdy som ťa nemal rád. Len som sa s Andrejom stavil, že ťa ja vyhrám. Vieš, ako rád vyhrávam a vieš i to, že si za svojím cieľom idem vytrvalo. Nájdi si iného! Ja som si svoju lásku našiel. Monika sa o mňa starala v nemocnici a ja som sa do nej zbláznil! Už mi nikdy nevolaj! A... prepáč mi to! Milan" Podpis Andrej sfalšoval. List vhodil do poštovej schránky a keď netušil, ale vedel, prečo chodí Petra so zvesenou hlavou, prišla jeho chvíľa. Oslovil ju na ulici. Pozval ju na kávu a zákusok. V cukrárni mu vyliala svoje srdce. Utešil ju natoľko, že skončili u neho v byte, ktorý mu rodičia kúpili, aby sa osamostatnil, keď tak veľmi chcel byť dospelý, po získaní výučného listu a nástupe do prvého zamestnania.

- Remeslo má zlaté dno. Pri mne sa budeš mať ako kráľovná - sľuboval Andrej Petre a tá s očami, z ktorých sa nikdy akoby nevytratil smútok, sa nechala Andrejom viesť životom. Milanovi nikdy viac nezodvihla telefón, nechala sa zapierať a keď ho stretla v meste, prešla na druhú stranu chodníka. Milan pochopil. Andrej znovu rozohral svoju šachovú partiu. Šach alebo mat. S trpkým pocitom poníženia, žiaľu, sklamania a nevýslovného smútku si pomyslel len, „asi to tak malo byť". Presťahoval sa do iného mesta, keď sa jeho mama po ovdovení druhýkrát vydala. Vymenil si byt so svojím nevlastným otcom a zľahla sa po ňom zem. Netrvalo to ani rok. A vtedy sa čosi stalo aj Petre a Andrejovi.
- Andrej, ja čakám dieťa -
- Zbláznila si sa?! So mnou určite nie! ... prepáč, ja som to tak nemyslel, Petruška! Iste pochopíš, že na to, aby sme boli rodičia, sme ešte mladí. Ty si chcela doštudovať a ja by som chcel čosi zarobiť, aby som nás zabezpečil, tak nerob problémy. Veď to bola len taká hra! Daj si to decko preč a tvárme sa, že sa nič nestalo! Veď vieš, ako ťa ľúbim, ty moje mačiatko - Andrej schytil Petru okolo pliec a maznavým hlasom chcel ešte čosi dodať, no Petra sa mu vytrhla z rúk a zutekala z jeho bytu. Nevrátila sa doň ani po tom, ako sa jej Andrej vyhrážal, ako ju prosil, ako sľuboval.

Uplynulo sedem rokov. Počas tých vraj u človeka nastáva v jeho tele istá premena. Vraví sa, že v sedemročných periódach sa mení aj postoj človeka k životu. A práve vtedy sa znovu sám veľký Osud dohodol, sám so sebou, že karty zamieša a rozdá ich nič netušiacim hráčom. Priamo na atletickom štadióne v inom meste, ako pred rokmi trénoval Milan i Andrej a kde sa im obom do cesty priplietla čiernovlasá Petra. Sedela na tribúne a bedlivým okom sledovala svojho šesť a polročného syna. Postával v hlúčiku rovesníkov, ktorým tréner rozdával posledné pokyny predtým, ako sa pustili behať po obvode bežeckej dráhy. S hlávkou mierne naklonenou k pravému plecu, s telíčkom a drobnými nôžkami, na ktorých sa pohupoval, sústredene počúval toho, ktorý bol pre neho vzorom. Usmievala sa a spomínala na to, ako kedysi sedávala na inom štadióne a v inom meste, aby videla na svojho vysnívaného princa. Mala vtedy sedemnásť a ... nedomyslela, keď sa pri trénerovi zjavil on. Milan. Srdce jej začalo divo búchať na poplach. Čo tam robí? Podal si ruku s trénerom jej syna a po krátkom dialógu odišiel. Tréner. S deťmi zostal Milan. Čosi im povedal a keď sa chlapci a dievčatá rozbehli, sledoval ich počínanie stojac na trávniku, pri antukovej dráhe, so stopkami v rukách. Keď sa celí vyčerpaní blížili do cieľovej rovinky, z celkového počtu detí doň dobehli len štyria. Ostatní to vzdali. Ten štvrtý, ktorý sa vliekol, prepletal nôžkami, no dotiahol sa do samého konca s tvrdohlavosťou jemu vlastnou, bol Petrin syn. Vstala z drevenej lavice a keď chcela na syna zakričať, nedostala zo seba hlásku. Chlapček sa otočil na mamu.

- Maminka! Ja som dobehol až do cieľa! Nie som prvý, ale uvidíš, raz budem! - zakričal Petrin syn a vtedy sa Milan obzrel. V nepotlačenom, nemom úžase hľadel na Petru. Boli od seba vzdialení azda päťdesiat metrov. Neskôr ani toľko. Nedelil ich ani jeden jediný centimetrík. Po počiatočných rozpakoch si obaja padli do náručia a jeden druhého žiadali o odpustenie. Petra za to, že uverila lži v liste, ktorý Milan nikdy nepísal, Milan za to, že nebojoval o Petru a obaja za to, že pristúpili na hru, ktorej part im napísal niekto iný. Po pár mesiacoch sa Petra prisťahovala k Milanovi. Starali sa o Petrinho syna spoločne a nikdy nehovorili o jeho otcovi. Až do chvíle, kedy sa Milan na štadióne nestretol s mužom vo vetchom zvrchníku, ktorý azda celý život držal v ruke štartovaciu pištoľ na atletických štadiónoch. Dnes už bol len čestným hosťom na majstrovstvách Slovenska mladších a starších žiakov a z trénerskej lavičky pozoroval malých a mladých zverencov tých atlétov, ktorí mali ešte pred pár rokmi rešpekt pred jeho zvučným hlasom prikazujúcim „Na miesta!"
- A čo ten tvoj kamarát Andrej? Chodíš teraz za ním? - spýtal sa muž a v stareckých očiach sa mu zjavil smútok.
- Prečo hovoríte práve teraz? - spýtal sa Milan a položil si ruky na stehná, neodtrhnúc zrak od dráh, na ktorých boli pripravení jeho zverenci na povel.
- Počkaj, - povedal starý muž a zahľadel sa tým smerom, - už bežia! Šarvanci malí! Keby mali takú výdrž ako ty, synak... vieš, polovica úspechu záleží síce na talente, ale ak máš v sebe toľko ctižiadosti ako ty, môžu prísť zázraky... pozri, ako tamten malý beží, akú má dobrú techniku - povedal starý muž a stále neodpovedajúc na Milanovu otázku, ukázal prstom na chlapca bežiaceho v druhej dráhe.
- To je môj syn - povedal Milan a starý muž sa na neho prudko obzrel. Pošúchal si bradu, usmial sa a objal Milana okolo pliec.
- No a pýtal si sa, prečo práve teraz... by si mal ísť za Andrejom... lebo ty hráš fair play... a ešte čosi viac

- povedal muž a dlhým pohľadom spočinul na Milanovej tvári.

Na druhý deň poobede sa pri Andrejovi zjavil Milan. Sadol si na stoličku a dlho hľadel na jeho tvár poznačenú bolesťou. Oddychoval. Dýchal prerývane a neustále sa mu chveli viečka. Pootvoril ich azda po piatich minútach.

- Milan... čo tu robíš? - spýtal sa Andrej.
- Prišiel som za tebou.
- Prečo? - nechápavo sa spýtal Andrej a snažil sa podvihnúť na posteli. Milan mu pomohol posadiť sa.
- Lebo... lebo hra by mala pokračovať, Andrej. Ešte by som si chcel s tebou zahrať nejakú partičku - povedal Milan a zahľadel sa bez štipky irónie, či sarkazmu na Andreja.
- Naša hra mala zlé pravidlá... ja som ich určoval... a ty si teraz tu... prečo? Povedz, prečo? -
- Lebo hráme ďalej! A v tej našej dnešnej hre určujem ja mantinely. Ale šancu na to, aby si mohol hrať naplno, tú šancu si musíš dať ty sám! - povedal Milan a stisol Andrejovi ruku, ktorá mu spočívala na paplóne.
- Ja som ťa podrazil... a ty si to vtedy nikomu nepovedal... ani mne... vedel si to... Petra... a ty... ako si to dokázal? Vyhral si ... ja už nehrám... predbehol som ťa len raz... teraz... som prvý... v cieli svojho života -
- Ja, - usmial sa Milan, - nepotrebujem vyhrávať. Naozaj to človek nepotrebuje. Stačí, ak môže hrať. Ver, že nedovolím, aby si ušiel z bojiska! Nevyhrám predsa kontumačne! To mi nespravíš! Si nejaký športovec, tak bojuj! - povedal Milan a jeho zaťaté sánky brady mu poskakovali. Hrboľčeky na nej sa chvíľami vynárali, aby sa vzápätí na to stratili. Bojoval so slzami, ktoré sa mu drali do očí. Andrej odvrátil hlavu a ako len vládal, stisol Milanovi ruku. Zahľadel sa do záhrady, na ktorú bolo vidieť z prízemia nemocničných izieb, kam umiestňovali pacientov v poslednom ťažení. Na skle obloka sa zjavila nová, zatúlaná kvapka vody. Kliesnila si kľukatú cestičku pomedzi imaginárne prekážky. Andrej ju chcel zastavil na polceste, ale... ale už nevládal ani prst zodvihnúť. Milan mu uchopil prostredník pravej ruky do svojej dlane a spolu zotreli kvapku... z tváre Andreja, ktorá nestihla spadnúť na studenú nemocničnú podlahu.

Dana Hlavata

A Play

A story that has really taken place and that takes place day after day. Though to other people, in other places and in other circumstances. But it is always the same story about that the most precious value in people's lives lies in friendship. And even when somebody fails in it, he or she can set right something which seems to be unrepairable. In this story, one of two promising athletes wins an important race only because he lets down rather than beats his own team friend. Several years later, however, the fate plays with him a play which certainly cannot be called a fair play. But this is how it goes in life. In the moment, when he remains alone with his sad destiny, his old friend, who has not only long forgiven him but stands by him, offers him a helpful hand without any questions or reproaches. The only thing he wishes now is to help this man. And if there is nothing he can do for him, he, at least, remains with him in his most difficult time. As a true friend.

NOC Slovakia
Category over 19 years of age
Position in National Contest: 3
Name: Dana Hlavata

ŠPORT A OLYMPIZMUS 2003 / SPORT AND OLYMPISM 2003

Kategória - dvojrozmerné dielo / Category - two-dimensional work

1. miesto / 1st place: Patrik Kovačovský	dielo / work: Platinová zástava
2. miesto / 2nd place: Ivan Patúc	dielo / work: Relax
3. miesto / 3rd place: Peter Kalmus, Eva Filová	dielo / work: Mountain Game

Kategória - trojrozmerné dielo / Category - three-dimensional work

1. miesto / 1st place: Norbert Kelecsényi	dielo / work: Víťazné Torzo
2. miesto / 2nd place: Richard Zozulák	dielo / work: Olympijské letokruhy
3. miesto / 3rd place: Martin Pokorný	dielo / work: Herkules

V Ý S T A V A Š P O R T A O L Y M P I Z M U S
E X P O S I T I O N S P O R T A N D O L Y M P I S M

PLATINOVÁ ZÁSTAVA
PLATINA FLAG
Kovačovský, Patrik
1. miesto / 1st place

RELAX
Patúc, Ivan
2. miesto / 2nd place

MOUNTAIN GAME
Kalmus, Peter, Filová, Eva
3. miesto / 3rd place

VÍŤAZNÉ TORZO
VICTORY TORSO
Kelecsényi, Norbert
1. miesto / 1st place

OLYMPIJSKÉ LETOKRUHY (ŠTADIÓN)
OLYMPIC RINGS (ARENA)
Zozulák, Richard
2. miesto / 2nd place

HERKULES
HERCULES
Pokorný, Martin
3. miesto / 3rd place

ŠPORT A UMENIE 2005 / SPORT AND ART 2005

Kategória - dvojrozmerné dielo / Category - two-dimensional work

2. miesto / 2nd place: Eduard Antal	dielo / work: Pohyb 1, Pohyb 2
3. miesto / 3rd place: Ivan Patúc	dielo / work: Špirála smrti

Kategória - trojrozmerné dielo / Category - three-dimensional work

2. miesto / 2nd place: Martin Navrátil	dielo / work: Krasokorčuliari
3. miesto / 3rd place: Norbert Kelecsényi	dielo / work: Hokejista

V Ý S T A V A Š P O R T A U M E N I E
E X P O S I T I O N S P O R T A N D A R T

Kategória - dvojrozmerné dielo / Category - two-dimensional work

POHYB 1
MOVEMENT 1
Antal, Eduard
2. miesto / 2nd place

POHYB 2
MOVEMENT 2
Antal, Eduard
2. miesto / 2nd place

ŠPIRÁLA SMRTI
SPIRAL OF DEATH
Patúc, Ivan
3. miesto / 3rd place

Kategória - trojrozmerné dielo / Category - three-dimensional work

KRASOKORČULIARI
FIGURE SKATERS
Navrátil, Martin
2. miesto / 2nd place

HOKEJISTA
ICE HOCKEY PLAYER
Kelecsényi, Norbert
3. miesto / 3rd place

Publikáciu zostavil / Publication compiled by ..... **Mária Mračnová**

V spolupráci / In cooperation with ..... **Elena Malíková, Silvia Štamberská, Igor Machajdík, Igor Kováč**

Grafické vyhotovenie / Graphics by ..... **Peter Buček (Artwell Design, s.r.o.)**

Vydal / Published by ..... **Slovenský olympijský výbor a Národné športové centrum / Slovak Olympic Committee and National Sport Center**

Vydanie / Issue ..... **Prvé / 1st**

Rok vydania / Year of issue **2006**

ISBN 80-969522-1-8

ISBN 80-969522-1-8

9 788096 952212